

ÉLETTÜNK

X. évfolyam 5. szám (10. Jahrgang Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

1978 május

BALOGH ÁDÁM:

Lesz-e gyümölcs a fán?

Május hónapjában, virágos rétek, illatozó orgonabokrok, színpompás kertek és erdők varázsában tevődik fel a féltő kérdés: mi lesz a következménye, ha életfánk on elűnik a tavasz, a tisztaszívű, ideális gondolkodású, kemény akaratú ifjak s lányok, kik féltve őrzik érintettségüket, felelősséggel készülnek hivatásukra, az eljövendő kor édesanyái, édesapái.

J o g o s a kérdés feltevése?... — Minden okadatolást megelőzően: kétségtelenül... Különösen a 2. világháború után az élet száguldó fejlődést vett. Évek alatt új támadt generációk között. Az ember tudatosan-tudatalatt szinte 'be akarta hozni' életének elmulasztott, elvesztett éveit. A jobb táplálkozás következtében a fizikai fejlődés is 2-3 évvel gyorsabb ütemben jelentkezett. A mai fiatalság 4—5 cm-rel magasabb a 40-es évek hasonlókorúinál, s a lányok 'érése' is évekkkel előbb jelentkezik. S amíg a század első felének ifjúsága még Grál-lovagnak érezhette magát s ideális eszmékért lelkesedett, a mai fiatalság nagy százaléka túlonúl-korán, tapasztalatokkal „terhelten” veszt el lelkesednitudását s vele az ifjúság báját, varázsát, legszimpatikusabb tulajdonságait...

Ne lenne (többet) virág?... Fontos-e a kérdés felvetése?... Ezt is igennel kell megválaszolni. Nem kétséges, hogy olyan lesz a jövő, amint azt a jelen fiatalsága alakítani fogja. — Természetesen nem szabad a teljes általánosítás hibájába esni! De az egyre humánusabb törvényhozás ellenére a fiatalok százaléka a bűnözés terén is sokkal nagyobb, mint az összehasonlíthatási alapul vett háborús években. (Korunk egyik tragédiája, hogy az ember önkéntelenül is háborúkat vesz alapul időmeghatározó támpontként.) A tények felsorolása könyveket venne igénybe, akár az otthonról legyen szó, akár pl. egy 'nyugati országról'... „Die Statistik der Rechtspflege in Österreich” szomorú adatai fekszenek előttem... Talán nem is annyira a tények konstataciója most a fontos, hanem az o k o k vizsgálata: mi vezetett ide...

Erről a témáról is már könyveket írtak. Írtak alkoholról, írtak a rossz baráti körről, írtak biológiailag örökölt beteges tulajdonságokról, szociális nyomorról, ami az embert (a fiatal embert) szinte kényszerítőleg hamis vágyára viszi... Ez mind igaz. Kétségtelen, hogy mindenki (csak) szabadakarata mértékében felelős tetteiért. Nem akarok szerezzenmosdató lenni és minden felelősséget a fiatalság válláról levenni, de mentségére Kolpinggal együtt meg kell állapítani, hogy igen sok esetben a család mondta fel a szolgálatot, hogy a szülők jellegtelen vagy nagyon is vitatható életmódja, egyszerűen a megromlott családi élet a rosszútra tévedés előfeltétele és oka. Ha már a környe-

zet, sokszor az iskolai heterogén légkör is, inkább negatív módon befolyásolja az érés és 'forrás' idejében különösen szenzibilis lelket, — gondoljunk csak „az utca”, „a kirakatok”, az újságboltok „gazdag ajánlatára”, — mennyi 'terhelő' befolyásolás! — éppen a családi fészeknek kellene ellensúlyozólag

ként változik, hogy ki miben véli azt megtalálni.

Először (?) a hippik fordítottak hátat a társadalomnak és próbálták az élet értelmét a maguk álomvilág-boldogságában megtalálni. A statisztika mutatja, mennyi veszt el a kábítószerek deliriumában... Manapság pedig se szeri,

Luca della Robbia: Madonna a Gyermekekkel
Mázus terrakotta 1466. Firenze

JUHÁSZ GYULA:

Angelus

Mária, májusi esték
Asszonya, mennyei fény,
Míg örök éjbe sietnék,
Megtérek szívedhez én.
Megtérek méla eretnek,
Tékozló, árva fiú,
Látom e földi tereknek
Minden szerelme hiú.

Mert csak te vagy a róza,
Ki itt örökre virul,
Álmok dávidi tornya,
Mely porba sohase hull!
Te vagy a csillag egünkön,
Mely ezer éve borús,
Mária, te vagy a pünkösdi
Pálmája, dicskoszorús!

hatnia úgy, hogy a fiatal ember, fiatal lány problémáira választ kaphasson, hogy ne kelljen neki értetlenül, egyedül éreznie magát és a választ hamis helyen keresni...

Persze a problémáinak van a fenti és már 'ezerszer hallott' érvelés mellett egy másik, sokkal mélyebb oka is, mégpedig az Istentől való eltávolodás. Ez m i n d e n bajnak az oka! Amilyen mértékben ui. az ember eltávolodik Teremtőjétől, olyan mértékben kerül akarva-nemakarva a rossz bűnkörébe! Nietzsche gigantikus istentagadása szelleme elborulásához vezette; a mai ember, a mai fiatalság Istentől való eltávolodása egy szinte kétségbeesett pótlékkeresésbe vezet, s egyéne-

se száma a különféle szektáknak; „Scientology egyház”, „Kinder Gottes”, „Transzcendentális meditáció” stb. ... Mindmennyi valláspótló kísérlet az élet értelmét, a boldogságot megtalálni. — Minden esetenkénti feltételezhető jószándék ellenére ki kell jelentenünk, hogy a Teremtő-Isten általában nem ezen az úton akart az ember előtt felismertté válni. S Krisztus egyházalapítása, kereszthalála és feltámadása óta az embernek a felismerés útja világosan adva van. — Descartes szerint a gondolkodás az emberi lét bizonyítéka. A mai pluralista-progresszív társadalomban és felfogás szerint láthatólag a mindennek kétségbevonásában és kritizálásában tetszeleg az ember. Ez korunk leg-

nagyobb tragédiája. Az ember (mégint) túlló a célon! Az intézményes Egyházat, az „institúciót” éppen a fiatalság igen jelentős része, mint az üdvösség közvetítőjét, és tanítóját (és tolmácsolóját) nem ismeri el. Egyházunk számos, a fiatalságot érintő súlyos problémája ismert és szorongó szívügyünk. Amennyiben túlságos konzervatív keményszívűség, vagy aláathányból eredő progresszív szabados hittanítás a fiatalság bizonytalanná válásának és iránytű nélküli botorkálásának az oka, az illetékeseknek kell a megfelelő konzekvenciát levonniok. Amíg nem késő! — De kétségtelen, hogy a legtöbb esetben egyéni büszkeség és önteltség is az eltévelyedés oka. A szentírásból tudjuk, hogy Isten az embert saját képére és hasonlatosságára teremtette. Manapság ez éppen fordítva „igaz”, ul., hogy az ember teremti magának nap mint nap az 'Istent', még pedig úgy, ahogy ő „Azt” éppen akceptálul tudja és akarja: véges, semmit nem követelő, mindent ellenszolgáltatás (bárat) nélkül megbocsátó... Hogy ebben a világképben nincs szükség egyházra? az csak természetes. S hogy e z z e l az Istennel szemben a fiatal ember nem érzi vagy alig érzi magát bűnösnek, az logikus következmény. „Unschuld-wahn”-ról, a büntelenség rögeszméjéről beszélt a német püspöki kar egyik körlevele...

Egy német protestáns lelkész írta vagy tíz évvel ezelőtt egy vallási szaklapban — a tény hatására, hogy különösen a házasság előtti nemi életet illetően a fiatalság semmiféle beleszólást nem tűr, az egyház részéről sem, — hogy a mai fiatalságot ezen a téren s ezekben az években „nyugodtan le lehet írni”... Majd ha aztán házasodnak, az aránylag gondtalan évek után megismerkednek az élet terheivel és problémáival (anyagi nehézségektől kezdve a vesekőig!), s majd ha — írja a lelkész keserű szívvel — ne adj Isten! — ott kell a szülőknél térdelni a kisgyerek betegágya mellett, akkor visszatálnak Istenhez... Isten — quasi — 'visszapozza' az embert az élet örök valóságának és nagy igazságának tényéhez: hogy Isten a mi Urunk!... De ebben a folyamatban éppen a tapasztaltabb felnőtteknek kell jópéldával szolgálni a fiatalság számára; ez a mi elsőrangú kötelességünk!...

Persze van a modern fiatalságnak egy másik arca, egy értékesebb fajtája is, mint a Szentatya is megállapította. — Ez az arc komoly és hősies: küzdelem és helytállás véste ki vonásait. Küzdelem az élet külső negatív behatásaival és az ösbűn óta saját rosszra hajló természetével. Sok fiatal van, aki igenis komolyan veszi az életet, akit hitvalló szellem fűt. Nem kevés azok száma, akik szenvedélyesen tanulnak, akik hivatásuknak tekintik a tanulást. Vannak olyanok is, akik már ifjú korban fel tudják vetni a keresztény igazság kérdéseit a mai oly sokszor destruktív pluralisztikus társadalomban is. S kü-

(Folytatás a 2. oldalon)

Karizmatikus mozgalom az Egyházban

Nem írhatunk a Szentlélekre vonatkozó hitünkről anélkül, hogy az utolsó évtizedben az Egyházban is meghonosodott karizmatikus mozgalomra ki ne térjünk. Pünkösdi mozgalom néven először Amerikában, nem-katolikus környezetben tünt fel, de aztán katolikusok is részt vettek benne, illetőleg külön mozgalomba tömörültek. Újabban a hivatalos egyház vezetőinél is megértésre talál e mozgalom, nevezetesen Suenens bíboros foglalkozott vele behatóan s komoly reményeket fűz hozzá. Előnyét abban látja, hogy a vallásnak közösségi jellegét kidomborítja s végül, hogy önkümmikus törekvéseinknek is alkalmas eszköze lehet. VI. Pál 1975 pünkösdjén a római zarándokok karizmatikus csoportját is fogadta. Abban a tényben, hogy e mozgalom képviselői hozzá, az Egyház vezetőjéhez fordultak, annak a jelét vélte látni, hogy a Szentlélek működik közre. Mások, komoly teológusok is, tartózkodó állást foglalnak el és óva intenek azoktól a veszélyektől, amelyekkel az ilyenfajta kísérletezések járnak. Jelen cikkünkben kizárólagosan a katolikus híveknek a karizmatikus irányát szeretnénk teológiai szempontból méltatni.

E mozgalmak mind a Szentlélek életet sugárzó működésére hivatkoznak. Legfőbb jellemzőjük a közösségi jelleg. Nem arról van szó, hogy valaki egyéni imájában a Szentlélekhez fordul és megvilágosítását, segítségét kéri, hanem többen verődnek össze, csoportokat alkotnak, közösen imádkoznak, énekelnek, a Szentlélekhez hangos szóval folyamodnak. Ennek a közösségi imának a megnyilatkozásai nagyon hasonlóak azokhoz, melyeket Szent Pál ír le a korintusiakhoz írt első levelében. Egyesek úgy érzik, hogy a Szentlélek ihleti őket, a többiekhez buzdítást intéznek, érthető vagy érthetetlen szavakat mondanak s időnként állítólag igazi prófétai kinyilatkoztatást tesznek. Használatos a kölcsönös kézfeltétel is, amely egyesek szerint, sokszor gyógyító erővel rendelkezik. Erősen érzelmi jellegű, élményszerű vallásosság jellemzi mindezeket a megnyilatkozásokat. Bizonyos tömegpszichológiai ráhatások is tagadhatatlanok.

Érthető, hogy az Egyház nem akarja elítélni azokat a katolikusokat, akik ebben a mozgalomban, hitük veszélyeztetése nélkül részt vesznek, hisz jóhiszeműségükben és jóakarataikban nem lehet kételkedni. Hogy épp a második vatikáni zsinat utáni időben terjedt el a mozgalom, talán azzal is magyarázható,

hogy egyesek liturgiai újítás címén az istentiszteletet túlságosan leegyszerűsítették, ha szabad mondani „protestantizálták”, azaz az érzelmehez szóló elemek kizárásával kissé sivárrá tették. Régebben a szentségimádások, litániák, körmenetek, a szentek tisztelete, az istentisztelet külső pompájának a kifejtése jobban számba vette az átlagos kereszténynek a lelki szükségleteit. Ennyiben a karizmatikus mozgalomnak bizonyos provokáló jellege is van, s remélhető, hogy ez a hivatalos egyházi köröket majd arra sarkallja, hogy a legújabb liturgiai praxist revideálják és a

Ha Mária és Szent István országa felett lehull a moszkvai hitetlenség csillaga, vigyék testemet az esztengomi bazilikai sírboltba.

Mindszenty végrendeletéből

hívek átlagának vallásos igényeit jobban tekintetbe vegyék.

Természetesen eleve nem lehet kizárni, hogy a Szentlélek, — aki akárcsak a szél, ott fú, ahol akar — működik azokban, akik e mozgalom keretében Istent őszinte szívből keresik. Ezt a másvallású hívekre nézve is állítjuk. Az egyedül üdvözítő egyház tana nem azt jelenti, hogy a másvallásúak szükségképpen elkárhoznak, vagy a kegyelem birtokába nem juthatnak. Ha valaki Istent őszintén keresi — bármely valláshoz is tartozik —, s ha mindent megtesz, amit lelkiismerete szerint teendőnek ítélt, akkor ha nem is tudatosan, lelke szerint máris az Egyházhoz tartozik. S Istent e jó lelki beállítottságát tekintetbe véve, az üdvösségre vezetheti. Attól, aki üdvössége érdekében mindent megtesz, ami módjában van, Istent nem tagadja meg a kegyelmet. Másrészt Krisztus Urunk egy igazságot hirdetett s ennek terjesztését az Egyházra bízta: „Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket... S én veletek vagyok mindennap, a világ végezetéig” (Mt 28, 19-20).

Ennek megfelelően az Egyház egyrészt azon van, hogy minden jóindulatú embert „hazamentsen”, másrészt a különböző vallásos megnyilatkozásokat a krisztusi igazság nevében felülvizsgálja. Erre vonatkozóan az egyik kritériumot maga Krisztus így fogalmazta meg: „gyümölcsöikről ismeritek meg őket” (Mk 7, 16). A másik ismérve maga a Krisztus által kinyilatkoztatott igazság. A karizmatikus megmozdulások általában jó eredményt mutatnak fel erkölcsi síkon: az emberek valóban „lelkibekké” válnak. Ez azonban még nem elég ahhoz, hogy azt mondassuk, hogy az Isten lelkétől származnak. Ha ugyanis olyasmint tanítanak, ami az Egyház lényeges hittanításával ellenkezik, eleve nem lehetnek Istentől. Ugyanaz a Szentlélek vezeti a tanító egyházat a hit megfogalmazásában és megvédésében és ugyanaz a Szentlélek indítja az embert lelke bensejében, a kettő közt lényeges dologban ellenmondás nem lehet. „Isten ugyanis nem a zűrzavarnak, hanem a békességnek az Istene”, mondotta Szt. Pál, amikor a korintusi hívek karizmatikus megnyilatkozásait vizsgálta felül (1 Kor 14, 33).

Jellemző, hogy már Szt. Pálnak a karizmatikus megnyilatkozások gondot okoztak. Nem merete mondani, hogy

Istentől vannak, de maga az a tény, hogy szabályokat állított fel reájuk nézve, mutatja, hogy keletkezésükben nemcsak a Szentléleknek, hanem a befogadó emberi léleknek is része van, hisz ha teljes egészükben Istentől lennének, nem szorulnának szabályozásra. Még a hiteles prófétáknál sem diktálja általában Isten a mondanivalót, hanem a próféta lelkét belülről úgy ihleti, hogy szubjektív lelkikészletét — képzeletvilágát, fogalmazási készségét, érzelmi reakcióképességét, civilizációját — hasznosítja. A hiteles karizmatikus megnyilatkozások is, bár Istentől származnak, mindig az illető teljes pszichéjét veszik igénybe és vetítik ki. Ezért nagyon nehéz megkülönböztetni az igazi, Isten lelkétől származó megnyilatkozásokat és azokat, amelyek tisztán csak emberi szubjektivitásból erednek. Sokszor egészen hasonló pszichológiai és tömegpszichológiai lefolyásuk van, tehát nem is annyira önmagukban, mint inkább eredetük szerint különböznek. Ugyanazt a pszichikai lelki reakciót Isten vagy pusztán csak egy intenzív lelki élmény válthatja ki. Hasonlókép-

pen az ember arcjátéka a legnagyobb élvezet és a legnagyobb fájdalom hatása alatt ugyanaz, ami még nem azt bizonyítja, hogy élvezet és fájdalom azonos. Szükséges tehát, hogy az Egyház mindezeket a lelki megnyilatkozásokat felülvizsgálja. Ha sem erkölcsi, sem dogmatikai, azaz hitbeli síkon nem jutnak ellentétbe az Egyház tanításával, akkor feltételezhető, hogy Istentől vannak, vagy legalábbis nem bizonyítható, hogy nem tőle erednek. Ennek az ítéletnek a nehézsége magyarázza meg az Egyháznak tartózkodó állásfoglalását az ilyenfajta megnyilatkozással szemben.

A karizmatikus megmozdulások valóban közelebb hozhatják a különböző egyházak híveit egymáshoz. A közös imának mindig megvan a haszna és eredménye. Az ökumenikus karizmatikus mozgalmak azonban veszélyt is jelenthetnek a katolikus hívő számára, amennyiben azt a látszatot kelthetik, hogy hitünk szempontjából közömbös, hogy mit hiszünk, a lényeges csak az, hogy együtt tudjunk imádkozni. Ezzel szemben az Egyház tanítása szerint a vallás nemcsak szubjektív beállítottság, hanem objektív igazságnak is a dolga. „Ég és föld elmúlnak — mondotta Krisztus Urunk —, de az én igém el nem múlnak” (Mt 24, 35).

A szabadság ára

Régi katonai stratégák vallották, hogy „minden vár és erődítmény annyit ér, olyan erős, mint leggyengébb pontja”.

Valami ehhez hasonlót mondhatunk el a szabadsággal kapcsolatban is. Az emberi szabadság ugyanis annyit ér, amennyire tud bánni vele az ember, amennyire ismeri és tiszteletben is tartja határait, és amennyire vállalja a vele együttjáró felelősségeket és terheket.

Erre azért is jó emlékeztetni a kortársakat, mert a családi otthonból már eleve a nézettel szabadulnak, hogy az egész világ csak arra való, hogy boldogságukat szolgálja és megfélelő terepet és lehetőséget teremtsen egyéniségük szabad kifejlődésére. E tévhitben azután még csak megerősíti őket egy-egy ún. prominens nyilatkozata, aki milliók szeme láttára és füle hallatára kijelenti, mint új és modern orákulum, hogy nem hajlandó magát sehova sem elkötelezni (hogy bárki, vagy bármi is korlátozza szabadságát), meg akarja valósítani önmagát s ezért azt akarja mindig tenni, amihez éppen kedve van (Catherine Deneuve filmszínésznő a ZDF „V. I. P.-Schaukel” egyik adásában). Ez a nézet szépen hangzik, rokonszenves már az első pillanatra, de hogy hova vezet, erre szeretnénk rámutatni néhány példával. Abból a korból, amelyben élünk.

A párizsi clochardok élő legendává nőttek a 20-as évektől kezdődően a különböző elbeszélések, filmek stb. segítségével. A róluk szóló storykat humor, csalafinta észjárás és könnyeket fakasztó hatásadászat fűszerezi, pl. a jobb házból való fiatalemberről, akinek egyetlen gondja a mindennapi adag vörösbor s aki keményen ellenáll a polgári életbe visszahívó minden csalogatásnak. A clochardokat már mindig a romantika illatfelhője vette körül, jóllehet életük, — főleg éjnek idején — minden csak éppen nem romantikus. A Szajna hídjai alatt éjszakára felszál a víz felől a hideg és a melegebb pincemenedékek hamar megtelnek.

A városi hatóságnak sok munkát, gondot és költséget jelentenek. Már 1955-ben alakult egy, a „Hajléktalankat támogató brigád” nevű segélyegye-

sület 30 főnyi személyzettel. Ezek éjnek idején autóbusszokkal járják a várost, és elszállítják a Szajna-hidak alól az ott alvókat a Nantée nevű külvárosba. Ott megfürösztik és tetvetlenítik őket. De munkájuk mind több és több. A clochardok serege ugyanis állandóan növekszik. S nemcsak a számuk változik, de a minőségük is. Agresszívek, elfogatásnál ellenállást tanúsítanak, mind nagyobb számban fordul elő közöttük gyilkosság és emberölés, néhány értéktelen holmi miatti veszekedés hamar véres verekedéssé fajul. A kábítószer is mind nagyobb szerepet játszik életükben. És: egyre fiatalabbak lesznek! A múlt évben nyilvántartásba vett 4708 chochard közül 1100 volt 35, és 257 meg 25 év-nél fiatalabb.

A pszichológusok közben fejüket törik e jelenség láttán. Vajon mi viszi a fiatalokat erre az életre? Életre munka és biztos megélhetés nélkül, életre cél és jövő nélkül — átadva magukat az ivás és kábítószer gyilkos szenvedélyének! Talán a szülő-gyermek kapcsolat korai megszűnése? Vagy a fegyelem és szabadság megfelelő arányának hiánya e kapcsolat keretében? Volt-e elég szeretet és melegség azokban a családokban, ahol e fiatalok felnőttek? Talán a szülők életék a maguk életét, esetleg mindegyik a maga egyéni életét — amelyben a gyermeknek nem volt helye s ha igen, legfeljebb csak tehernek számított? Kérdések, melyek mind nem lennének, ha a szabadság vágya és megvalósítása mellé az emberek megkapnák a helyes használati utasítást is.

A vágy és követelés „önmagunk megvalósítására”, „egyéniségünk kifejlesztésére” a legdurvább önzés. Hol marad a készség mások szolgálatára, másokért való helytállásra, legalább annyira, amennyire minden ember igénybe veszi mások szolgálatát és helytállását? Különösen, ha gyermekekről van szó! A szabadság kötelességtudat és felelősségérzés nélkül káoszba vezet, luxuskörnyezetben éppúgy, mint a Szajna hídjai alatt.

A szabadság és egyenjogúság teljes félreismeréséből származó másik jelenség a (Folytatás a 6. oldalon)

LESZ-E GYÜMÖLCS A FÁN...?

(Folytatás az első oldalról)

lön fejezet lenne éppen a totalitárius, atheista államokban az elnyomott fiatal-ság hitéletéről és hitvallásáról beszélni, ahol közömbösség és rezignáció mellett mindig többen jutnak meggyőződésből a Krisztus-követés útjára...

Lesz-e gyümölcs a fán?... Ismétlődik a kérdés... Ha mi, felnőttek, szülők, keresztény nevelők a fiatalságot nem hagyjuk cserben, biztosan lesz virág is, gyümölcs is! Segítsenek ebben bennünket az ifjúság nagy védőszentjei, Szent Imre és Szent Alajos, de éppúgy Kaszap István és a tisztaságáért mártírhalált halt Maria Goretti. Most május hónapjában pedig különösen — a mi (szeplőtlen) Égi Királynőnk, Szűz Mária!...

Kis epizódok Mindszenty életéből

Minél nagyobb valaki életében, minél drámaibb a kor, amelyben él és minél tragikusabb élete sorsa, annál nagyobb a veszély, hogy már életében egyrészt agyonidealizálják, másrészt pedig eltorzítják igazi, meleg emberi arcvonásait. — Mindszenty halálának harmadik évfordulóján egy-két apró vonással szeretném kiegészíteni az ő emberi portréját.

A ZALAEGERSZEGI PLÉBÁNIÁN

Fiatalkáplán (én voltam) kerül a plébániára. Egyenesen a szemináriumból. Szobája a földszinten van az „Apát úr” dolgozószobája alatt.

Gyönyörűséges őszi délután. A város csupa virág, csupa dal: javában áll a „Göcseji Hét” . . . Divatos slágerek muzsikáját hozza a szellő a nyitott ablakokon át. — A fiatal káplán hogy is állhatta meg szó nélkül: rázendített még több érzéssel, mint a hangszóró . . . Imre, az „öreg káplán”, átszól a

AZ APÁT ÚR FIA

Késő ős lett már. A város felett finom, savanykás füst lebegett a krump-liszár égetéstől. A Válicka-patak partját meg már derékig megülte a köd.

Az Őrsehegyről jött le az Apát úr és az új káplán. Új-bor kostolón voltak a plébánia szőlőjében. A réten a ködben megvillant egy fehér szoknya, aztán egy nyurga diák alakja is. Szembejöttek velünk. Későn láttak meg minket, már nem lehetett irányt változtatniok. A fiú és a leány kissé zavartan, kórusban, köszöntöttek ránk: „Laudetur Jesus Christus!” — „In aeternum!” — felelte vissza érces hangon az Apát úr.

Amikor majd húsz lépéssel odébb jártak a fiatalok, csipkelődve, kedves zöngével, odaszól hozzám az Apát úr: „Ez a Maga lánya volt!” A fiatal káplán vezette ugyanis a leánykongregációt. — „No, ne röstelkedjék, mert a fiú meg az én fiam volt!” — És kezdte mondani ennek a történetét.

„Az úgy volt, hogy amikor ennek a fiúnak az édesanyja vele áldott állapotban volt, az anyós állandóan marta, hogy korán jön a gyerek. A férjét is ellene hangolta. Aztán küldte a nyakára a javas asszonyokat, hogy azok majd „segítenek a bajon”.

Sok-sok évtized telt el azóta. — Az Apát úrból Mindszenty bíboros lett. Minden elmúlt már: a szégyenletes-per, a rabság az ÁVO börtöneiben, az 56-os rövid szabadság, az új tizenöt éves fogság az Amerikai Követségen, lassan az idekinti számkivetés ideje is.

BÉRMÁLÁS BOGOTÁBAN

1975 április 22-én, két héttel Mindszenty halála előtt történt a Columbiái Bogotában:

Kegyetlenül szakadt az Egyenlítő alatt a zápor, sötét éjszaka borult, — pedig csak késő délután volt — Bogotára és a németek templomára, ahol Mindszenty éppen első áldozóknak és bérmálkozóknak beszélt.

Mikor már túl voltunk mindenben és mentünk a sekrestye felé, egy kis „mennasszonyruhás” leányka zokogott az oltárnál és csak nem akarta abba hagyni. Már a sekrestyében voltunk és vetkőztünk, amikor bejött egy egész család; nagyszülők, szülők, a még mindig hüppögő kisleány és egy kisebb iskolásfiú-öccse.

„Hatszáz kilométer távolságról jövünk, délről, a hegyekből (Cordillerák). Nincs kemény út és ez a trópusi zápor elmosott mindent” — mondotta a nagypapa, és az asszony népségen kívül a fiúcska is sírt. „Lekéstitük a gyerekekkel a bérmálást meg az első szentáldozást.

szomszéd szobából az ablakon át: „Te, ne kajabálj! Nem látod, hogy az Apát úr dolgozószobája ablaka nyitva van?”

Mély csend, csak a hangszóró sír még keservesebben: „Az első csókját én el nem feledem . . .”

„Imre! — hallatszik az emeleti ablakból az Apát úr zengő, mély hangja. — Ne kárpáld az új káplánt az énekszó miatt! Én örömmel hallgatom — mert addig érzi a madár is jól magát a káplánban, amíg énekel.”

A fiatalasszony szorongatott helyzetében eljött hozzám és kitérte szíve keservét, mert már nem bírta tovább. Sikertelen megnyugtató; elszántan ment haza és világra hozta gyermekét: ezt a fiút.

A fiú megnőtt, leérettségizett. Egyszer csak újra följön hozzám az édesanyja: „Apát úr, most segítsen! — Nem veszik fel a fiamat a Szent Imre Kollégiumba. Állítólag nincs már hely . . . De ha Apát úr csak egy szót is szól érdekében, akkor . . .”

A hitelem akkor már túl volt terhelve a kollégium rektoránál, szinte ráerőszakoltam zalai diákjaimat. Mondom hát az asszonynak, hogy nem tehetek semmit, mert a hitelem már régen kimerült.

„De Apát úr! — egyenesedett ki az asszony. — Ez a Maga fia! Ezt nem hagyhatja cserben. Nem megígérte „akkor”, hogy csak hozzam a világra, hogy majd mindenben segít?!” — Mit tehettem mást? Szépen felutaztam másnap Budapestre és könyörögtem a rektornak a „fiamért”, aki megértette helyzetemet és „kivételesen” még fölvette a fiút.”

Pedig hogy készültek rá . . .”

Mindszenty végignézett rajtuk jószágon és már újra öltözködni akart a bérmáláshoz és az új szentmiséhez. Pedig láttam rajta, hogy már alig áll a lábán.

De hát a szegény család sem indulhat most vissza ilyen út után neki az éjszakának. Az a gondolatom támadt: hátha holnap reggel szentmisével, új bérmálással és szentáldozással meg lehetne oldani a dolgot? A mentő gondolatra mindenkinek fölragyogott az arca.

Másnap szentmise előtt szépen meggyónt az egész család. Elő is készítettük a két gyereket az első áldozásra és bérmálásra. Ritkán láttam Mindszentyt úgy elérzékenyedni, mint ennek a két kis magyar gyermeknek a bérmálásánál és első szentáldozásánál. Csak úgy folytak a könnyei.

Mise után újra bejött az egész család a sekrestyébe. A két gyerek, a nagyszülők, a szülők arca ragyogott a boldogságtól. A fiatal édesapa egy csomagot

vett elő: „Cipő, remekbeszabott nyári cipő, Bíboros Atyám . . . Suszter vagyok, fogadja el tőlem ezt a kis ajándékot emlékébe. Itt Amerikába sok püspöknek én szállítok cipőt; még Kanadába is szállítok.”

Mindszenty csak nézte, nézte a cipőt, aztán leült és kezdte lehúzni a papucsát (lábájára óta mindig papucsot viselt). Aztán boldogan felhúzta a cipőt. A

CARACASI TALÁLKOZÁS

Mindszenty meglátogatta a nálánál két évvel fiatalabb (81 éves) J. Humberto Quintero bíboros érseket, aki már nyugdíjban volt. Latinul beszélt egymással a két öreg bíboros, olyan közvetlenül és testvéri szeretettel, mintha mindig együtt éltek volna. Mikor búcsúztak egymástól, Quintero bíboros hirtelen letérdelt Mindszenty előtt: „Kérem, áldj meg, Testvér, hogy szerencsés legyen a világból való elmúlásom.” Mindszenty átölelte és próbálta felemelni. De Quintero nem engedett: „Te vagy a hitvalló és a mártír. Krisztus Téged meg-

nagypapa meg elővett egy üveg mézet — fönt a hegyekben méhészkedett, 3.000 méter fölött! — és nekem nyújtotta: „mert olyan jó volt a Főtisztelendő úr hozzánk”. A mult évben sokat szállított Németországba is, mondta. Aztán eszébe jutott, hogy be sem mutatkozott: „Vétek József vagyok, — hajolt meg a hercegprímás előtt — a kis unokám pedig Vétek Jóska, a kislány meg Vétek Katalin.”

Mindszenty erre kedvesen csak ennyit mondott: „Milyen vétek lett volna meg nem bérmálni ezeket a szép magyar gyerekeket!”

hallgat.” Erre Mindszenty megáldotta, de nyomban utána letérdelt, hogy Quintero is áldja meg őt. Könnyes szemmel átölelték egymást. A végén Quintero bíboros egy borítékot nyújtott át nekem. „Ezt a kis obulust fogadják el tőlem. Már nyugalomban vagyok, csak érseki titulom van, de joghatóságom és jövedelmem már nincs.”

Mindszenty ránézett mély tekintetével és halkán csak ennyit mondott: „Én meg az érseki titulust is elvesztettem.”

Egyébként az átadott borítékban ezer dolláros csekk volt.

Regnumi emlékek

Csermőy-Schneidt Ottó dr. lapunk idei első számában megjelent szép cikket szeretném kiegészíteni. A Regnum Marianum nagy kultúrtörténelmi jelentősége megérdemli, hogy — ha csak a mindinkább elhalványuló emlékezésünk kis mozaikkövecskéivel is — megpróbáljuk az ifjúság nevelésének ezt az úttörő modern centrumát bemutatni. Amit a Regnum teljesen politikamentesen az ifjúságba oltott, az a magyar társadalomban bármilyen politikai irányzat számára csak a megbízhatóság és erkölcsi tisztaság kvalitását jelentheti ma is, mely nélkül semmiféle közösség meg nem élhet.

Halász Pál atyára gondolok először, akit az első gimnazista Sirályoknak úgy mutattak be a regnumi kis kápolnában, hogy a keze még illatos a papszentelés krizmájától. 1919-ben ő lett az újonnan megalakult Regnum Marianum egyházközség első káplánja — és Shvoy Lajos atya, a későbbi székesfehérvári püspök, a plébánosa. Később felépül a Damjanich-utca végén a neo-román stílusú nagy plébánia-templom, amelynek helyét azután egy ideig Sztálin bronzszobra vette át. Ma itt van a május elseji felvonulások ünnepi dísztribünje.

Amikor Halász atya a szeged-csanádi (csonka) egyházmegye kanonoka lett, első ottani tette volt, hogy Szeged legszegényebb városrészében (ha nem tévedek, Szeged-Móravárosban) templomot épített. Ez volt Magyarország harmadik modern stílusban, egy „öregisirály” tervei szerint készült temploma.

A „Sasokat” Marcell atya után Bárdos Lajos atya vette át, aki azután a „3. számú Regnum-Marianum cserkészcsapat” főparancsnoka lett és az iskolai hitoktatás magasabb felügyelője. Életét mint egy budakörnyéki falu (úgy hiszem Budakeszi) plébánosa fejezte be.

Korompay (Neumann) József atya tudtommal a „Rigók” vezetője volt, mindig vidám, széphanjú bajtárs. Jaszenák atya kedves mosolygását sem lehet elfelejteni. Mindegyik atya cserkészruhában, cserkészkalappal masírozott a csapattal, a pesti utcákon is és a táborozásokon együtt lakott velünk a nagy

sátorban. Előfordult, hogy a nagy élelenség közepette csendben imádkozták a breviáriumot, amit „hatszólamú breviáriumnak” nevezünk.

Witz atya később a budapesti Szent-István főplébánia plébánosa lett, de azután is bejárt a gyűlésekre.

A fiatal regnumisták közül kiváló papok jöttek a regnumi cserkészcsapatok élére. Legnépszerűbb volt köztük Hell József atya, azaz a „Hell Pepi”, aki nagyszerű színdarabokat írt a Regnum-színpad számára. Ma is mulatnom kell egy „antik drámáján”, amelynek végén mind a 30 szereplő — Shvoy atya Galambjai — nyílt színen haltak szörnyet, a legkülönbözőbb hatásos drámai módon. Ő vele találkoztam utóljára az esztergomi hercegprímás budai helynök-ségén.

A Sirályok közül Frész József lett pap; a Frész Duci. Ez a becéző név a pesti zsargonban „kövér, mollett alakot” jelent; Duci vidám kedéllyel viselte ezt a megszólítást. Egy gyűlésen, amelyen a Regnum lelki édesatyja, gróf Majláth erdélyi püspök is jelen volt, s amelyen arról volt szó, hogy milyen legyen a regnumi fiatalember, Frész atya azt mondta: Egy a fontos! Hogy ne fakadjon keserűvízforrás a sírjából.

Pantol Márton, pardon Marci, Jandik atya egyik cserkész-növendéke, pedig egyszer — talán a „Kisrigókkal” — a visegrádi kirándulóján utazott hazafelé. Az egész fedélzet a szellemesen vidám cserkész-társaságnak örült, amint egymásután játszották és énekeltek a legkülönbözőbb dolgokat, kezdve az „Ez a fajankó . . .”-n egészen a szép kuruc-nótáig.

Nem szabad elfelejtkezniünk Giannone Egon-ról sem, aki ma a bécsi Pazmanum vendégszerető vezetője. Az ő özvegy édesanyja a Regnumban lakott és a cselédséget tartotta rendben, amely az egész házról és az atyák szobáiról gondoskodott. Semptey József (a mi számunkra: Jusuf) szerzetes lett valamelyik osztrák kolostorban.

A többi atyákról már nem tudok semmit; még a nevüket is elfelejtettem. (Folytatás az 5. oldalon)

A Húsvéti vendég

IRTA: ESZTERHÁS ISTVÁN

(Folytatás)

Pillanatok alatt lent volt. A jövevény egymagasságú Sándorkával! Az arcát ugyan még nem láthatta, mert amikor a jövevény megpillantotta őt, megállt. Talán el is fut. Gyanakodva várja be. Ó, nem Sándorka volt ez a madárijesztő. Hosszúhajú és bozontos szakállú ember. Gödrös szemmel. Amiben bujkáló félelem villog. Horpadt halálfejarc. Pofabőre megfeszül a csontokon. A kiálló nagy sárga fogak kosarán alig tudja összehúzni elfogyott száját. Fején régi honvédsapka. És rongyos, orosz paplankabát lóg rajta gombolatlan, ami alatt ingje sincsen. Kezében görcsös, frissen vágott bot.

— Mit akar tőlem, táguljon, míg jó dolga van — húzódik vissza riadtan a szakállas, amikor az öreg az arcába bámul. Hőrgötető horkantás a hangja. És fenyegetően ráemeli az öregre a botot.

— A fiam — makogja megrettenve, sírással a hangjában az öreg. Ez a gyengeség megugráltatja az állát, gyomrát. És a gégéjét is. — A fiamat várom. Azt hittem, a fiam.

— Láthatja! — mondja morogva a másik. Kikerüli az öreget. És megy tovább. Az egyik talpfán megáll. Vissza fordul. Valami eszébe juthatott. — Mióta várja maga a fiát?

És ha durva rekedt is a hangja, a kérdéssel mégis változott.

— Tíz éve vitték el munkára, romeltakarításra, mondja az öreg és karjával, régi kétsoros, úri-kék ruhájának az ujjával letörli arcát, szemét, orrát.

A másik fáradtan leguggol a talpfán. Elengedi kezéből a botot is. Halvány zöld fűszálakat szedegét a kövek között. És lassan örölni kezdi fogai között. Mikor jól megrágtá, kiszívogatta, kiköpi az egészet.

— Én is onnan jövök! — mondotta rekedten. — Még visszajöhet. Ha van benne elég szufila.

— Tizenhét éves volt! — sirt az öreg hangja a szeles estében. — Erős, szép, okos fiú.

— Hát — mondja a szakállas újabb fűcsomó után és feláll — hát, szóval, lehet. Vannak még ott sokan!

És elindult. De az öreg utána sietett.

— Héj — markolta meg a karját. — Nem mondaná el az asszonynak is? Itt lakunk mindjárt, a parton.

A szakállas arcából gyanakvás harap elő.

— No jöjjön — mondta az öreg. — Hát nem tudja, hogy nagyszombat van? Húsvét! És kaptunk egy kis szalonnát. Na, egy falásra jöjjön fel. Okozzon örömet az asszonynak.

— Nagyszombat? — csodálkozik a szakállas. És feltolja fején a honvédsapkát, amely nevetséges hetykén ül hosszú, összeragadt, pamacsáján. Aztán felnéz a szürkéből feketére váltó égre, mintha onnan akarná leolvasni, igazat mond-e az öreg.

— Szalonna? — és körülményesen, kiadósan vakarózni kezd.

A bodében is csak azt mondta, amit a sínek között. Hogy sokan, tudhatatlanul sokan vannak kint eltemetve, de még mindig sokan, tudhatatlanul sokan kínlódnak a táborokban. Homlokát a tenyerébe ejtette és semmit sem láttak halálfej arcából, amíg beszélt, csak hajának és szakállának puna barnaságát. Amiben a petrollámpa ősz hajtincseket villantott meg.

— Vorkuta, Magadan, Oglick, Jakuck — mondotta — ezekre kell most maguknak gondolni.

Az asszony egy vastepsiben megpillantotta a szalonnát. A fal mellé támasztott, kis piros asztalkára fehér papírost terített. Mindenki kapott két szelet nehéz kenyeret. Valami hazai fűből teát is főzött az asszony. És amikor leültek az asztalhoz, elkezdett kürtölni a bolond kacagásával.

— Segítsen, hadd fogyasszuk az uram penitenciáját. Gyónásért kapta a paptól!

Zsolozsma

*Máriát dicsérik a hívek,
A kis templomból szól az ének,
Mária, a mi menedékünk,
Szárnyal a könyörgés az égnek.*

*Keresztényeknek segítsége,
Szomorúak vigasztalója. —
S mintha az édesanyám hangja
A többi közül kizokogna.*

Juhász Gyula

— s hosszú percekig nevetett. A szakállas még a kenyeret is letette kezéből. Úgy bámulta az asszonyt. Aztán az öregembert kérdezte nézése. Az öreg elhomályosodó szemmel felelt. Ebből értett a szakállas. Váratlanul kinyújtotta nagy, szürke, földszínű kezét, amin alig maradt köröm és átölelte az öregasszony nevetésében rázkodó vállát.

— Anyám, — mondotta vigasztalóan. — Ne búsuljon, anyám, visszajön a fia! Az asszony nyitott szájában ettől megállt a kacagás. A nevetésben megfeszült, sárga ráncok összetörtek arcán. Azt hitték egyszerre megbetegszik, úgy elváltozott arcában.

De a papot kár volt nagyhangon emlegetni. Mert a bódé deszkából eszkábált ajtója egyszerre csak kinyílt. Kopogtatás nélkül. Jóestét mondott és belépett a járásbíró. Bőrsapkáját sem vette le. Csak behúzta maga mögött az ajtót. És rájuk nézett. Pödrött, vastagcombos bajusza mint valami érzékeny csáp kíváncsian, fűrkészett előre. Gombolatlan bundája még lomposabbnak mutatta, mint amilyen volt.

— Micsoda! — kiáltotta. — Mióta telik maguknak ennyi zsírszagra? Csak nem a halottakból olvaszt zsírt, Sóstán elvtárs? — és nevetett a járásbíró. — Vagy talán a paptól kaptunk egy kis ezt is, azt is? Láttam, hogy bebújt a gyóntatószékbe, aztán bement hozzá és kihozta tőle a csomagot. Miről is van itt szó, apus?

Az asszony elébe állt és sikítózva nevetett.

— Penitencia! Éppen azt esszük, amit a gyóntatószékben kapott. Erről van szó! A penitenciát esszük!

— Maga megint be van sikerálva! — lökte el útjából az asszonyt. Kissé erősebben, mint kellett volna, de eltolta maga elől. Odalépett a csikó tűzhelyhez és belenyúlt a vastepsibe. Vaskos, vörös ujjával kiemelt egy megkarikásodott szalonna-szeletet.

A szakállas olyan rugalmas mozdulattal ugrott rá, mint valami vadállat. A járásbíró nekiesett az ajtónak. Majd belefulladt a szalonnába. De félkarjával megmarkolta a szakállast és most egymással szembe görbültek.

— Ne merjen még egyszer ehhez az asszonyhoz nyúlni — hörögte rekedten, szaggatott lihegéssel a szakállas.

— De nagy legény vagy, szibériai úttörő pajtás — recsegett a járásbíró. — Jelentkezél már?

Az öregasszony majd a belét kacagta ki, úgy kürtölt:

— Még kérdezősködik, amikor már hallgatózott? Hihíhi!

A szakállas nem szól, csak felemeli kezét. Göbös fekete ujjai úgy görbülnek mint hatalmas karmok. A járásbíró nem is várta be, hogy a torkát elérjék. Felrántotta az ajtót. Kicsúszott és az utána lükkető szakállas képébe vágta az ajtót.

— Mit nyúlkál, ha már zabál ez a piszok járásbíró! — és most magában lihegett-nevetett az asszony.

— Járásbíró? — mondta meglepődve a szakállas.

— Affenét! — tiltakozik az öreg. — Csak itt, a Jassztelepen csúfoljuk annak. Mert picli. Mindennap bejár a rendőrségre.

A szakállas a szutykos honvédsapkáért nyúl és ferdén a boncos nagy hajára nyomja.

— Na, akkor innen menni kell! — mondja sietősen és szemében ismét félelem villog.

Az öreg karjára teszi a kezét:

— Magát keresik, ugye?

Ettől most a szakállas megretten.

Nézik egymást hárman, tétova szemmel. Siró Sóstán Gergő, Sóstánné Sikera Mari meg a szakállas. A jassztelepi bódé egyszerre fullasztó forró és dermesztő hideg. Vacog a foguk, de a lelkük parázslík. A szakállas újból leveszi a sapkát és forró szóval egyszerre könyörgésre veszi a dolgot.

— Ugye, nem árulnak el apám! Nézők, lehet ám, hogy a fiúkkal egy táborban kínlódtam. Nyolc évet töltöttem el Szibériában. Elég az egy életre, de halálra is. A ruszok hazaengedtek és akkor ezek csuktak be, itthon. Egyszerűen leszedtek a vonatról s már vittek is. Hát megszöktem. Nyolc hónapja bujkálok.

Az asszony rákezdte a kacagást:

— Hiszen tőlünk mehet, ha szökhet! Mehet, ha szökhet!

Sokáig nem szólt senki. Az öreg szája lefleg-reszket, sírásra áll. Az öregasszony mozdul. Benyúl az ablak mellett tántorgó, alacsony pléh szekrénybe és kihúzza a becsomagolt szalonnát. Ami megmaradt. Átnyújtja a szakállasnak. És nevet ismét:

— A penitencia. Hát csak vigye maga. Egye maga!

— Így elfogják az első utcasarkon! — tördeli a szavakat az öreg.

— Miért nem vágatja le a bozontos szakállát?

A szakállas összeharapott fogairól ferdén elhúzódik a vékony száj.

— Hogy a borbélytól vigyenek be? — vicсорítja.

És indulna.

De az öreg megmarkolja a karját.

— Megálljon! Mi segíthetünk magán! — megcsuklott egy kissé a hangja, amikor kimondotta: — Édes fiam!

Nagy szó. Tíz év után nehéz kimondani.

A rendőrség hamarosan kint volt. A sok tányérsapkás be sem fért a bódéba. Egy nyírott bajszú, karikalábú, őszes százados vezette őket. Azonnal felült a piros, kis asztalra. Egy civilruhás, borotváltarcú is volt velük. Tudták már a szokást: az volt a politikai. Amikor a százados megállapította, hogy elment a szakállas, valamennyi tányérsapkását a nyomába parancsolta.

Az ajtót is kinyitotta és hangosan elmondta a szökevény leírását azoknak is, akik kint rekedtek. Jól ismerhették. Tudták róla, hogy a ruházata: rossz honvédsapka, amihez ragaszkodik, puffajka, amit még az orosz táborban kapott. Lábbelije széttaposott, szélestorkú, magyar utászcsizma. Ja, igen, és magyar honvédnadrág. Különös ismertetőjele, hogy bozontos nagy haját visel és gubancos szakállat eresztett. Erre aztán a sok újrúhás, szíjas, csizmás, fegyveres ember mind elindult. Hallották, hogy az autók nagy lármával, berregve szétfutottak. A bódé körül csak a jassztelepi emberek gyülekeztek, karbafont kézzel álldogáltak. Morogtak és pusmogtak. Ezt is lehetett hallani. A Jassztelepen sohasem szerették a rendőröket.

De az ajtót becsukták és a civilruhás politikai megkezdte az öreg faggatását: Ismerik? Nem ismerik. Merre ment? Nem tudják. Hogy került ide? Hát az öreg találkozott vele. Behívta vacsorára. Maga minden csavargó ravatalszökevényt behoz vacsorára? Krisztus — mondotta bizonytalanul az öreg. — Mára húsvét-szombatja van. Krisztus feltámadt. És Krisztus kint jár.

Itt az öregasszony elkezdett kacagni:

— A penitenciát ettük! — rikoltotta.

A civilruhás megütődve sokáig nézett az asszonynya.

— Ide hallgassanak! — mondotta megenyhülve. — Most ne Krisztusról papoljanak. Hanem erről a gyilkosról, akit megvendégeltek. Ne védjék ezt a Horthy bitangot. Hát nem emlékeznek rá, hogy megszakadtak a munkában és a hátuk mögött ott álltak a tőkéseknek ezek a hajcsárai? Derékszíjasan, tisztí ruhában, meg sarkantyús csizmában. Ezeket védik? Na, mondják meg, merre ment, mit mondott, mi a terve, hová bújnak el?

Az öregasszony szemtelenül újból rákezdte a kürtölést. Nagy kacagva mondotta:

— Hiszen maguk éppen olyan szép ruhában, meg felszízajva, meg csizmásan élnek, mint azok a Horthy tiszték!

Ezért kapott az öregasszony egyet. A civilruhás ütötte meg. Keményen, dühösen. Igaz, csak nevetett tőle. De nekiesett a kis szekrénynek, és a pléh kisszekerény nagy csörömpöléssel-bongással felborult. Ekkor az öreg odaugrott az öregasszony és a civilruhás közé. Mintha meg akarta volna ütni a politikait. És az öreg is kapott egyet. Attól szelíden leült a földre. Oda a civilruhás lábához.

De most a rendőrszázados leugrott az asztalról!

— Nem tudnak ezek semmit! Hagyja, elvtárs. Két vén bolond! — és megmarkolta az izgalmában feszülő civilruhás karját. És tölta kifelé az ajtón.

Am az asszony nem fért a bőrébe. Amikor elmentek mellette, rájuk nevetett:

— Legalább megmondhatnák, hihíhi, hogy kit is keresnek, ha már kérdeznék!

— A Krisztusodat! Te hülye! — ordított a civilruhás politikai az asszony sárga arcába. — A Krisztusodat kergetjük! Érted?

Ott álltak a bódé előtt, lekiáltottak a kocsiért.

— Láttá, milyen passzív pofa volt az öregember? — kérdezte a civilruhás. — Ezek a passzív pofák nekem mind gyanúsak. Be kellett volna vinni. Á! A legjobb lenne felgyújtani az egész Jassztelepet. Csupa szufni, disznóól, meg

patkányfészek. És sok gyanús, passzív pofa.

— Ugyan hagyja abba már, elvtárs! Magukkal skribákkal az a baj — mondotta lassan a százados — hogy maguknak büdös a szegénység. A Jassztelep, ha maga, elvtárs, csak sutfinak, disznó-ólnak, meg patkányfészeknek is látja, sok embernek az otthona. Szeretik, ragaszkodnak hozzá. Én tudom. Mi srácok itt nőttünk fel a szemétdombokon. És mi is laktunk itt egyideig. A teiepen. Mondok magának valamit, elvtárs. Tudja, akárkik is laknak ma itt, a szegénységnek pont olyan szaga van, mint gyerekkoromban. Én szeretem a Jassztelepet.

Akkor nagy kanyarodással felfutott az autó. Köhögött, zakatolt a motor és elnyomta a beszélgetést. Aztán elmentek. Az autózúgáson hallották. Ekkor az öreg feltápázkodott a szekrény mellől. És az öregasszony kitágult szemmel látta, miért pottyant, ült le az öreg a feldőlt szekrény mellé, a földre. Az öregember a sietve szekrény alá lökött honvédsapkán ült eddig. Azt takarta el. Meg a levágott haj és szakáll maradványát. Mert a szekrény feldőlt.

Az öreg gondosan becsukta az ajtót, felállította a szekrényt s így ismét eltűntette, eltakarta a kis szekrényvel a sapkát, haját, szakállszőrt. Aztán odasántikált az ablakhoz és kilesett. Csendes volt már a Jassztelep. A távoli salakdombok között jártak már a rendőrségi kocsik. Fénypázmák, mint hosszú ujjak, úgy kerestek, tapogattak a szemétdombok körül. Aztán eltűntek. Sötétség lett. De a salakdombok mögül felűtő fény most kirajzolta a dombok furcsa, mesterséges kúpjait. És távolodva a vasúti sín mellett is rohant egy rendőrkocsi. Azt figyelte az öreg, amíg a kocsi el nem tűnt. Vele a síneket és a lépcsősődő talpfákat, amíg azok is eltűntek az éjszakában.

— Sándor! — kiáltott fel egyszerre a nagy csendben az öregasszony. Jajdulva, mint aki meghal abban a pillanatban. Az öregember az asztalhoz ugrott. Ott ült összeroskadva az asszony. Megmarkolta az ura kezét és megkisebbedett arcához szorította. — Sándor! — kiáltotta: — Bocsásson meg, Sándor!

Az öregember ott állt, fölötté sokáig az árnyékkal bélelt hideg bódében. De már a régi gyengéd mozdulattal. Föléje hajolva és arcát az öregasszony megvékonyodott, ősz hajához simítva. Az öregasszony pedig remegő, simogató ujjakkal tapogatta végig az öregember lógóbelű vattakabátját. A kabát már nem az ismerős, egyetlen, megőrzött úri-kék öltöny volt. Hanem onnan való, kopott, szúrós szagú, orosz pufajka. És nézte az öregasszony kimeredt szemmel a férjén lévő foszlott, szakadt, honvédnadrágot és a börtörkü szétnyílt orrú utászcsizmát. És aztán az öregember szemébe nézett az öregasszony. Nem volt már gyenge, sírásbatőredezett az öregember arca. Mosolygott rá. Bátor biztatással mosolygott rá az öreg fényű szem.

Nevetni akart az öregasszony is. De torkában görcsbe tört szegény, szörnyű nevetése. Csak nyöszörögni tudott. Simogatta a pufajkát. És végül felkiáltott: — Krisztus! Krisztus! — és akkor kitört rajta a sírás. — Hol jár Krisztus? — kérdezte az eláradó sírásból felzokogva.

Azóta, hogy az öreg a fiú nélkül tért vissza, először tudott sírni.

— Krisztust nem tudják elfogni! — mondotta az öreg.

És boldogan nevetett. Amióta a sínek között elvitték a fiát mérhetetlen tá-

Májusi gyöngyvirág

— Riport a tavaszról —

Az erdő szélén találkoztam vele. Karcsú és kecses volt és hófehér ruhája harmatfriss, mint elsőáldozós leányoké. S bár alig tudtam titkolni a viszontlátás felett érzett örömet, a riporterek nem éppen rokonszenves, tolakodó modorában kezdtem faggatni:

— Neve?

— *C o n v a l l a r i a m a j a l i s* — válaszolt illedelmesen. Így ismernek világszerte, — mármint a botanikus könyvek. De én jobb szeretem, ha magyarul szólítanak.

— Gyöngyvirág! — kiáltottam lelkesen, meg azért is, hogy jóvá tegyem előbbi nyersségemet s bizalmába férközzem. — Olyan vagy mint egy szende várkisasszony a középkorból — gondoltam magamban, de csak ennyit mondtam: Milyen szép a neved, Gyöngyvirág!

— Talán mert tösgyökeresen magyar — magyarázta komolyan. Úgy éreztem: nem fordításból való, nem is jövevényező, hanem eredeti magyar elnevezés... Nem akarok származásommal dicsekedni, jóllehet az előkelő „Liliaceae” (Liliom-félék) családjába tartozom, de arra mégis büszke vagyok (és önérzetesen felemelte fürtös fejét): az én nevem a legrégebb magyar virágnév.

— ?

— Elárulhatom: a daliás magyar lovagkor alkotása a „gyöngyöm virágom” nyomán. Ez volt a beczésnek (kicsit elpirult), az udvarló széptevésnek a szokott kifejezése.

— Pompaszerető őseink igen kedvelték a gyöngyöt — vettem közbe ezt az iskolás mondatot.

— Úgy látszik nemcsak a gyöngyöt, de magát a s z ó t is. Hogy eljátszadozik vele például egyik régi népdalunk:

Gyöngy vagy rózsám, gyöngy vagy,
Gyöngynél is gyönygebb vagy.

És a virág! Ez is egyik leggyengédebb szavunk. Gondoljon csak elsővers-embekünkre, az Ómagyar Mária-siralomra:

Világ világa,
Virágnak virága.

— Egyszóval a „gyöngyöm-virágom”-ból lett a gyöngyvirág. Hol szerepel így először írásban?

— Ha jól emlékszem, egy 1545-ből való levélben olvasható: „Vettem gyöngyvirágot”.

— És a legkorábbi irodalmi emlék — faggatta tovább a riporter.

— Erre pontosan emlékszem. Az első nagy magyar költő, Balassi Bálint írta „Kikeletkor jó pünkesd havában” kezdetű versében — és csengő szóval máris szavalt:

Kimentem egy csergő patakra...
Partja búves sok gyöngyvirágokkal,
Ékes sok jószagú violákkal,
Két rózsabokorral...

Az ilyesmit nem lehet elfelejteni... Különben ismert Kazinczy is, csak olyan mulatságos névvel szólított. Azt mondta: „Lengenyé” — (és kacagott hozzá): Hát nem aranyos!

— No persze, a nyelvújítás! És mióta ismer a magyar botanikai irodalom? — néha tegeztem, de ő tartózkodó maradt.

— Elsőízben Szikszai Fabricius Ba-

volságba és tudhatatlan világba, először tudott nevetni.

*

Sírtak és nevettek. Mint tíz év óta soha.

Húsvét volt, feltámadás.

És vendégük volt. Húsvéti vendégük.

— VÉGE —

lázs ún. „Szójegyzéké”-ben (1574) fordul elő: „Lilium convallium, = gyöngyvirág”. Így említi később (1664) a „Pozsoni kert” c. könyvében a jezsuita Lippay János.

— Igen. Ez a magyar botanika alapvető műve — vettem közbe, hogy figyeltam nagyon is hiányos növény-tani ismereteimet. — Lippay részlete-

Szűz Mária alakja a csikménasági szárnyasoltár „Angyali üdvözlés”-én

sen leírta (három kötetben rajzokkal illusztrálva) tudománykedvelő híres bátyja, Lippay György prímás pozsonyi kertjét. Ez a pompás barokk-kert épületeivel, szobraival, „vízemelő gépeivel” és persze gazdag virágkultúrájával méltán lett világhírű.

— Nos, a „Pozsoni kert” virágai közt is így szerepel: „Lilium convallium = gyöngyvirág”.

— De hogy kerül össze a gyöngyvirág és a lilium? „Lilium convallium” anynyi mint „völgyek liliuma”!

— Igen, ez a Biblia szép, poétikus kifejezése. De cseppet sem szabatos meghatározás. Nem csoda, hogy a középkorban jámbor barátok csakúgy, mint komoly tudósok próbálták kideríteni, melyik lehetett az a bizonyos „völgyek liliuma”? Végül a gyöngyvirág mellett döntöttek. Be kell azonban vallanom, bármennyire is megtisztelő volt ez számomra, vaskos tévedésen alapult: a Biblia földjén sohasem voltam honos, régen nem is ismertek ott. De a középkorban ilyesmin senki sem akadt fenn. És ne felejtse el, amit már említettem, a liliumok családjából származom. Mindenesetre latin nevem, a „convallaria” ma is multamnak erre a szép epizódjára emlékeztet.

— Egy személyes kérdés, Gyöngyvirág. Mikor festettek meg elsőízben Magyarországon?

— A XV. században. A kassai főoltár egyik képén már ott vannak a gyöngyvirágok.

— Később?

— Többször is. Például az 1543-ból való csikménasági szárnyasoltár „Angyali üdvözlés”-én. Most a Budai Vár-

ban lévő Nemzeti Galériában van (rövid szünet, majd): Ismered Dürer „Kis Passio” fametszetsorozatát? — kérdezte váratlanul s most ő is tegezett. — Ugyanis a csikménasági kép teljesen a Dürer-sorozat „Verküündigung”-ja nyomán készült. Persze náivabb, kezdetlegesebb, de éppen ezért üdőbb és bájosabb. Egyszóval: ugyanaz a kompozíció, sőt a részletek, például a ruharedőzet is követi a mintát. Egy feltűnő különbség van köztük. Dürernél a Szűz számolya melletti cserépben a szokásos, szinte kötelező lilium látható, az ismeretlen székely piktor viszont gyöngyvirágokat festett oda.

— Vajon miért?

— Mert az ecsetjét a szíve vezette. Jelképet is láthatsz benne: mennyire szereti a magyar nép a gyöngyvirágot...

Hallgattunk. A távolból harangszó hallatszott s ő megszólalt:

— De most mennem kell, mindjárt kezdődik a májusi litánia. Tudod, ott szerettek térdepelni Szűz Mária lábainál.

Feleletet sem várva, hirtelen eltűnt. Egyedül maradtam. De a langyos tavaszi szellő édes illatot lebegtetett körém. Aztán indultam hazafelé a hanyatló délutánban és még sokáig csilingelt bennem:

gyöngyöm-virágom...
Gyöngyvirágom...

Szamosi József

REGNUMI EMLÉKEK

(Folytatás a 3. oldalról)

Shvoy atyával, már mint Székesfehérvár püspökével innen, Nyugatról, levelet váltottam és Marceill atya (aki mindig így búcsúzott el tőlünk: „Szervusz-tok púposok!”) mint a „Fő-utcai remete” írta alá kedves levelét. Meg kellene még emlékeznünk a Radványi Kálmán által szerkesztett „Zászlónk” ifjúsági lapról, amely világviszonylatban is elsőrangú ifjúság lap volt, Márton Lajos, a kis termetű „Mártonka” finom rajzaival és olyan nagyszerű „folytatásos” regényekkel, mint „Az ezüstflotta kincse”, az „Aranyföld” vagy a szintén folytatásos nagyszerű útleírás: a „Nyugat országain keresztül”. Kitűnően meglátott állandó szereplők voltak többek közt „Upman kapitány”, „Karcsi a mintadiák”, az aranyos „Hájas Muki” s számtalan halhatatlan figura.

Ezek az 50-60 év távlatából felöltő emlékek csak halvány sejtést tudnak felkelteni arról, milyen nagyszerűen tudta a Regnum a serdülő lélek legjobb értékeit megfogni — könnyű kézzel elsimítva minden tekintélyromboló lázadását az ifjúságnak, ami ma olyan veszélyes és megoldhatatlan feladatnak tűnik fel.

A Regnum Marianum működésének néhány évtizede Magyarország „Sternstunde”-ja, ragyogó fénypontja volt, amelytől a magyarságot még annak sem kell féltetnie, aki nem ismerné el a Regnum belső értékeit, hanem csak a kézfelfogható eredményeket latolgatja. A Regnum csillagának órája visszahozhatatlanul elmúlt. De ama belső értékek nélkül egy társadalom se nem állhat, se nem élhet meg és ezért számunkra csak egy kérdés marad még nyitva: hogyan illeszthetők be ezek az értékek a magyar kultúrtörténet kontinuitásába, töretlen tovább-fejlődésébe a változó világnézetek égboltja alatt? Még rövidebben, a kortörténeti vonások lefejtése után ezt a problémát úgy lehetne általános érvényességben kifejezni: hogyan lehet az ifjúság tiszta lelkét úgy megnyerni, hogy szívvel-lélekkel beállhasson egy új, jobb világ felépítésének nagy munkájába.

Kronfuss Vilmos

Országsszerte nagy felháborodást váltott ki a Kossuth Rádió kabaremsora, amely az „Ükapám hálósipkája” című adásában a Szent Koronát igyekezett nevetség tárgyává tenni. Az Új Ember a jó ízlést sértő műsor szerkesztőiről így ítélt kommentárjában: „Meg vagyunk győződve, hogy akik úgy adnak jelzést különállásukról, ahogyan ez alkalommal történt, azoknak osztozniuk kell a kultúrát, a szent dolgokból tréfát nem űző, a haza minden múlt és jelenvaló értékét megbecsülő állampolgárok megvetésében.”

Nem kielégítő a fiatalok felkészítése a családi életre, olvassuk a Köznevelés című hazai hetilapban. A cikkíró szerint a nevelés leghatékonyabb eszközét, a szülői példamutatást az otthon töltött idő rövidsége erősen korlátozza. A fiatal anyák közül már sokan gyermekintézményekben nőttek fel és az ott szerzett tapasztalatok alapján nevelnek. Hiányzik az anyai magatartás modellje a családokból. Régen ennek átadása nemzedékről nemzedékre történt. A lánc azonban megszakadt, miután az anyák túlnyomó többsége dolgozik és csak este látja gyermekét. Majd így ír a budapesti lap: „Rontja a helyzetet, hogy nem kevés azoknak a fiatal anyáknak a száma, akik a gyermekkel való többéves otthonmaradást öröm helyett kényszermegoldásnak vagy karrierjük, előrehaladásuk megtörésének érzik. Az ilyen lélektani háttér pedig bizonyára nyomot hagy az anya-gyermek kapcsolaton.”

Egyre inkább érezteti káros hatását a túl liberális szexuális nevelés. A szege-di abortusz bizottság előtt 1974-75-ben megjelent 3530 terhes nőből 160 volt kiskorú, közülük 24 előrehaladott terhességgel jelentkezett. Szakemberek véleménye szerint, fiatal lányok számára a terhesség és annak megszakítása súlyos fizikai és lelki megterhelést jelent. Fokozottan érvényes ez a megállapítás az előrehaladott terhesség megszakítása esetében, amely rendszerint egész életre szóló károkat okoz. A budapesti Köznevelés hasábjain a következő figyelemreméltó észrevételeket olvassuk erről a kérdéssről: „A nemi élettel kapcsolatban a felnőttek sokszor túlságosan liberálisak. Az emberi szexualitást előszeretettel hasonlítják az étkezéshez, mondván, mindkettőnél elválasztható az

örömszerző funkció az eredeti biológiai céltól. A szexuális életnek azonban gyakran vannak nem kívánatos következményei. A terhesség és a nemi betegségek lehetőségei közismertek, de sokan figyelmen kívül hagyják, hogy az éretlenül, kedvezőtlen, zavaró körülmények között megkezdett nemi életnek fiúra és lányra egyaránt egész életre kiható testi-lelki következménye lehet.”

A legfőbb ügyész tájékoztatása szerint 1977-ben 123 ezer közbűnös bűncselekményt követtek el Magyarországon. A bűnözési statisztikában a vagyon elleni bűncselekmény áll az első helyen, majd a közlekedési és az erőszakos bűncselekmények következnek. Emberölés miatt 531 esetben indult eljárás, a garázda és erőszakos cselekmények száma 14 ezer volt. A bűncselekmények 31 százalékát büntetett előéletű személyek követték el. A fiatalok bűnözési statisztikájában még mindig gyakoriak a garázda cselekmények, amelyek rendszerint az öncélú rombolási ösztön, a vandalizmus megnyilvánulásai. — Baj van a jogászai tekintéllyel! Világhy Miklós professzor véleménye szerint, az utóbbi időben fokozódott a jogászok népszerűtlensége és a korábbi megbecsülést lebecsülés váltotta fel. Ennek elsődleges oka, hogy az ötvenes évek törvénytörései, „a jogok nevében hozott önkényes döntések éppen a jogászai hivatás tekintélyét ásták alá.”

Rohamosan növekszik Budapest lakóinak a száma. Tavaly 2 millió 82 ezer volt a főváros lakossága, a világban azonban ennél sokkal többen élnek Budapesten. Hivatalos becslések szerint ugyanis naponta mintegy félmillió vidéki és külföldi érkezik a városba. A városfejlesztésnél az illetékeseknek nemcsak a fővárosban lakó polgárokkal kell számolniuk, hanem azokkal a vidékiekkel is, akik napközben ott dolgoznak, étkeznek, vásárolnak és használják a közlekedési eszközöket. Csúcsforgalom idején már most is nehéz átkelni a Dunán és hamarosan új hídra lesz szükség. A közlekedés zsúfoltságán sokat segített a metró, a rossz szervezés azonban gyakran okoz fennakadást. A pesti közvélemény helyteleníti, hogy a metróon minden átszállásnál új forintot kell fizetni, mert ez a rendszer torlódáshoz vezet a pénzbédobónál, feltartóztatva azokat is, akik bérlettel utaznak. Még több bosszúságot okoznak a pestieknek a liftek. A magyar fővárosban minden személyfelvonó hétszer romlik el évente (a nyugati átlag évi egy hibásodás).

Az idei Kossuth-díjasok között egyetlen meglepetés Darvas Iván neve, aki 30 évi színészi pályafutás és sok évi mellőzés után először nyerte el a hivatalos elismerést jelentő állami díjat.

A jövőben horvát és német nyelvű műsorokat is készít a magyar televízió pécsi körzeti stúdiója. A nemzetiségi tv-műsorok szerkesztésébe német és horvát anyanyelvű fiatalokat keresnek, akik számára riporter-képző tanfolyamokat szerveznek Pécsen. Reméljük, hogy ezt a példát a magyar nemzetiségi vidékeken, elsősorban Erdélyben és a Felvidéken is követni fogják. Jugoszláviában ezen a téren már megtették az előkészületeket és a ljubljani televízió a közeljövőben kezdi meg magyar nyelvű műsorát.

(Folytatás a 2. oldalról)
nők, főleg fiatal lányok mindig aktívabb szerepe a bűncselekmények elkövetésében. Előttünk áll a düsseldorfi Landeskriminalamt egy statisztikája 1976-ról. Eszerint, amíg a fiatal fiúk által elkövetett bűncselekmények száma 9,6 százalékban, a lányoké már 16,3 százalékkal emelkedett. A rendőrség ez új jelenséget a nők „megváltozott szerepére” — vezeti vissza — „az emberi társadalomban”. Különösen elgondolkoztató a fiatal lányok mind aktívabb bűnrészesége rablótámadások elkövetésében. Bár a statisztikai felmérés éve előtt a fiatalok által elkövetett rablások száma csökkent, a 14 évnél fiatalabb lányoké ugyanakkor 40 százalékkal (!) emelkedett. E fiatal lányok specialitásai közé tartozik, hogy idős asszonyok kezéből kitépik a kizárólag, vagy hogy kisgyerekektől elszedik a pénzt, akiket szüleik bevásárolni küldtek valamelyik üzletbe.

A bűnügyi hatóságnak a legnagyobb gondot a gyermekkriminalitás elharapózása okozza. Az évi emelkedés 1975-ről 76-ra 19 százalék volt. 1975-ben minden 16. tettes volt gyermek, 1976-ban már minden 14-ik. A rendőrség panaszja: „Régen csak játszottak rablót és pandúrt a gyerekek. Ma viszont Németország területén minden 13. rabló, minden 8. tolvaj, minden 7. zsaroló és minden 3. gyújtogató: egy gyermek. Több mint 11 ezer gyerek van már törzstagként nyilvántartva a rendőrségnél”.

A gyerekek fejét ma teletömik éretlen szabadságesszékkel — anélkül, hogy ránevelnék őket, hogy a szabadság a jogok mellett kötelességet is jelent, hogy a szabadságnak korlátai, határai vannak, és hogy a szabadság felelősséget is jelent. A rendőrségek statisztikája vádbeszéd, nem a szabadság eszméje ellen, hanem azok felé, akik a szabadság jel-szava alatt szabadosságra s ezzel felelőtlenségre nevelik a fiatalságot, vagy eltűrik, — hamis lojalitásból — ilyenirányú visszaéléseiket.

Szabadon rendelkezik-e az ember életével? A hívő ember nemmel, a kábítószerek rabjai és áldozatai viszont erre igennel felelnek. Közöttük Piers Shore, Peter Shorenak, a jelenlegi angol kormány egyik tagjának legidősebb fia is. 20 éves volt, amikor meghalt; 15 éves korában kezdett el hasist és marihuánát szívni. Csak öt év kellett tehát hozzá, hogy eljuttassa az életét. A marihuánától ugyanis nem hosszú az út a „nehezebb” mérgekig (heroin, morfium, kokain). Nem is olyan régen találták meg Piers Schore holttestét egy matracon (ez volt a szoba egyetlen bútorzata) London külvárosában. „Morfium!” — mondta a rendőrorvos és számolni kezdte a holttesten a szennyezett morfiumfecskendő okozta fertőző sebeket.

Piers Shore életének utolsó eseménye egy tivornya volt, barátaival. Vodkát, meg almapalinkát ivott és hozzá morfium-cigaretteket szívott. A végén elveszítette eszméletét és ebből nem is tért már többé magához.

E fiatalember sorsa fejbekólintás azok számára, akik kábítószerek élvezetét ártalmatlannak tartják, emberi szabadságra hivatkozva és azzal mentegetik, hogy az alkoholfogyasztás ellen nem olyan hangos a láрма, mint a kábítószerekkel szemben. Az alkoholfogyasztás is veszély, de a kábítószer még sokkal inkább. S az átcsúszás az ártalmas szerekhez e téren szinte magától értetődő.

Ezekről viszont nincs más szabadulás, legfeljebb a halálban.

Németországban (Nyugat-Berlinnel együtt) kb. 300 áldozata van minden évben a különböző kábítószereknek. 300 fiatal férfi és nő hal meg, még mielőtt élt volna valójában. A szabadság — felelősségérzés és önfegyelmelés nélkül éppen úgy halálos mérge, mint a morfium és a heroin. De erre senki sem nevelte rá őket.

Három kép a mai életből, három fel-fogás az életről a mai világban. Három emberfajta, — mindegyik a szabadságra hivatkozik életfilozófiájában, de élni már nem tud szabadságával.

Velük szemben mi a keresztény szabadságra hivatkozunk, melyet Szt. Pál fogalmazott meg a galatákhöz írt levélben: „Testvérek! a ti meghívástok szabadságra szól, csak ne éljétek vissza a szabadsággal a test javára, hanem szeretettel szolgáljatok egymásnak... a lélek szerint éljétek s akkor majd nem teljesítitek a test kívánságait... a test ugyanis a lélek ellen tusakodik, a lélek meg a test ellen. Ellentétben állnak egymással... Akik Krisztus Jézushoz tartoznak, keresztre feszítik testüket szenvedélyeikkel és kívánságaikkal együtt.” (Gal. 5 fej.)

A keresztény ember szabadsága abban gyökerezik, hogy Jézus Krisztushoz és általa Istenhez tartozik. Ez a kapcsolat segíti, hogy legyőzzön mindent, ami a bűn és halál martalékává tenné. („A szabadságot Krisztus szerezte meg nekünk. Álljatok tehát szilárdan és ne hagyjátok, hogy újra a szolgaság igájába hajtsanak benneteket!” (uo.)

Mi, keresztények szabadon döntötünk Isten mellett és ezzel Lelekének vezetésére bíztuk magunkat. E szabadság gyümölcse azután az a győzelem, amit a Lélek vezetésével és segítségével aratunk önmagunk és a mulandó világ fölött.

„Mindenki, aki Istentől való, legyőzi a világot. És ez a győzelem — győzelem a világ fölött! — a mi hitünk!” (1 Jn 5,4)

Megyesi András

Harminc éves az Ostpriesterhilfe

„Speckpater” Einsiedelnben 1978. 5. 21

Program: 12.10 órakor Szentmise és prédikáció. A szentbeszédet Speckpater mondja.

14.30 órakor ájtatosság szentségi áldással és szentbeszéddel, melyet szintén Speckpater mond.

„Mindnyájan esendő emberek vagyunk. Az Isten mégis rajtunk keresztül akar az emberiséghez eljutni keleten és nyugaton; kommunistákhoz és kapitalistákhoz. Rajtunk keresztül az üldözöttekhez, akiket a bal vagy a jobb oldali diktatúrák nyomnak el. Mindenkinek, aki vallási meggyőződése, származása, vagy bőre színe miatt igazságtalanságot kell, hogy szenvedjen.

Isten csak egyet kér tőlünk: SZERETETET és IGAZSÁGOT”.

Minden magyar testvérünket is szeretettel meghívunk erre az alkalomra. Nagyon szép lenne, ha jelenlétünkkel kifejeznénk együttérzésünket az üldözöttek és hálánkat az Ostpriesterhilfe iránt, amely oly sokat tett és tesz ma is magyar népünkért.

Ostpriesterhilfe, Schweiz

Ausztriába látogató turisták figyelmébe!

Második kiadásban is megjelent

Juhász László:

BÉCS MAGYAR EMLÉKEI c. könyve.

168 oldal, 18 illusztráció.

Ára: 15 DM, 100 Sch, vagy 7 \$.

Megrendelhető: Dr. László Juhász,

8 München 80. Bülowstr. 10/2.

Ha szereti a magyar konyhát, a hazai ízeket érdemes megrendelni

Mikes Júlia SZAKÁCSKÖNYVÉT.

Egy tapasztalt háziasszony receptgyűjteménye és ezernyi ötlete, Vajda Albert humorával fűszerezve (272 oldal). Ára: 20 DM, vagy 9 \$. Megrendelhető:

Barbara Juhász, 8 München 80.

Bülowstr. 10.

Közi Horváth József:

APOR PUSPOK ÉLETE ÉS HALÁLA

A nagy magyar mártír püspök írói esz-közökkel megrajzolt hiteles portréja és életútja.

Megrendelhető: Nemzetőr 8. München 34. Postfach 70. Ára: 10.— DM.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: A keresztség szentségében részesült: **Juhász Szabina**, Juhász Károly és Kovács Brigitta leánya, Traiskirchen, 1978 március 5.

Első áldozók:

Markovics János Alfons és Péterfal László, Traiskirchen, 1978 március 12. Az örök hazába költözött:

Hornich Ottó, 70 éves, Bécs, 1978 február 19-én.

Közlemény: Egyházközségünk Tanácsstestülete úgy határozott, hogy mivel az idén májusban nincs országos jellegű zarándoklat Mária-Zellbe, Burgenland magyar vidékeire tervezünk kirándulást. Bővebb tájékoztatás a jövő számunkban.

Szent István Otthon programja: Minden vasárnap 16 órától játékdélután és könyvtár.

Innsbruck: Az Innsbruck-i egyetemista kollégiumnak, a Mindszenty-kollégiumnak jelenleg 34 magyar növendéke van. Az intézmény állami szubvenciót nem kap, csak alkalmi adományokból létezik immár több mint 20 esztendeje. A lelke és gondviselője Msgr. **Dr. Gróh Béla**, ő az alapítója is.

A növendékek az Innsbruck-i egyetem hallgatói, amelynek ma már hét fakultása van: teológia, filozófia, jog- és államtudomány, közgazdaság, természettudományok, orvosi- és építészeti fakultás. Az egyetemnek van három magyar professzora is.

Linz:

Halottaink: **Tóth Ervin**, Vogelgängerstr. 42, 79 éves korában hunyt el.

Gellért Hermina (Haid) 82 éves korában hunyt el. Nyugodjanak békében!

Egy könnyen tragikusan végződhető eseményről kell megemlékeznünk. **Hegygyi György atya**, aki Linzben a Nagyheti lelkinapokat tartotta, alig hogy autójával elindult vissza Hollandiába, 15-perces autózás után a jeges úton kicsúszott és három oldalról három autó nekivágódott. A kocsitönkrement, de neki és a többi kocsis utasainak hála Istennek nem lett bajuk. — Véletlen? Van-e ebben az életben véletlen?

BELGIUM

Születések: **Thury Péter** — Zsolt és Moors Kató fia, Dilsenben; **Rácz Tamás** — Kálmán és Tóth Erzsébet fia, Genkben; **Brenders Pascal** — André és Oprenyeszk Ida fia, Liégeben. Gratulálunk! Növekedjenek erőben, egészségben!

Házasságot kötöttek: **Földessy Katalin és Roger Liebert**, Flémalle Grande; **Tóth László és Franssen Rita**, Genk; **Potocán Brigitte és Bemelmans Freddy**, Maas-Mechelen. Éljenek boldogan!

Elhunytak az Úrban: **Dr. Bánky Odön**, 74 éves, Maastrichtban (Hollandia); **Karall Józsefné, Esslinger Anna**, 92 éves, Genkben. A gyászoló családoknak őszinte részvétünk!

Közlemények:

Triduum Banneux-ben május 12-16-ig. Még lehet jelentkezni, eddig 23 a résztvevő.

Máriazellbe ősszel lesz a nagy magyar zarándoklat. Május 25-től június 4-ig **Szentföldi zarándoklat**. (34-en vagyunk.)

Magyar iskolatábor lesz Hollandiában. A 18-szor megrendezett iskolatá-

borban résztvehetnek 6—16 éves fiúk és lányok, más országokból is. Részvételi díj: DM 200.—. Jelentkezni lehet június 1-ig, vagy Ft. Dobai Sándornál, 33 rue des Anglais, 4000 Liege, Belgique, vagy a táborvezetőnél: Halász József, Veluvliarweg 12/b, Wageningen, Nederland. A jelentkezők további felvilágosítást idejében kapnak.

FRANCIAORSZÁG

Lyon: Az év első magyar zarándoklata a világ legnagyobb zarándokhelyére, **Lourdesba** május 4—7-ig lesz. **Május 6-án ott emlékezünk meg vértanú Prímásunk, Mindszenty József halálának évfordulójáról**, akivel két ízben is készültünk Lourdesba zarándokolni.

ITÁLIA

Róma: Március 9-én a Vatikánban megáldottam **Zima Pál és Monopoly Mária** házasságát. A fiatalok Garbagnata Milan-ban laknak. Isten áldása életükre!

Halálozás: Március 11-én Romában, a Prima Porta-i temetőben temették a 84 éves korában elhunyt **özv. Fodor Sándornét**. Gyászolja leánya, Giacomini Éva. RIP.

Dr. Zilahy Péternek, az egyházközség világi elnökének, leánya **Carla**, summa cum laude szerezte meg a doktorátust olasz nyelv és irodalomból. Az elmúlt évben két másik gyermeke is ugyanígy doktorált. Szívvel gratulálunk!

NÉMETORSZÁG

Köln: Születés: **Varga Attila**, Varga István és Turi Klára Hannover-i lakosok január 27-én született fia. **Szloboda Diana**, Szloboda György és Radics Ilona február 27-én született leánya.

Házasság: **Czigány Imre és Neuherz Marika**, Köln-i lakosok, április 2-án házasságot kötöttek.

Halálozás: **Bertalan Lajos** 66 éves korában március 24-én Bonnban elhunyt.

München:

ifj. Széchenyi Istvánné szül. Bencsik Éva március 18-án 32 éves korában elhunyt. Temetése március 23-án volt.

Pogány Dénes március 28-án 77 éves korában elhunyt Garmisch-Partenkirchenben. A müncheni Südfriedhofban temették április 3-án.

Poliser Róbert március 27-én 65 éves korában halálozott el Mintsbergben. Temetése ugyanott volt március 30-án.

Schömer Ottó Ferenc március 24-én hunyt el Münchenben; március 30-án temették München-Waldfriedhofban.

Dr. Liszka Béla március 30-án távozott az Örök Hazába 82 éves korában. Április 7-én temették München-Waldfriedhofban.

Április 9-én hunyt el csendesen az Úrban **Frank Karolina M. Wilhelmine** nővér, a Jó Pásztor nővérek felejthetetlen „Schwester Wilhelmine”-je, aki annyi magyart segített és ápolt. Többek közt a megboldogult Dr. Ádám György főlelkész úrnak is ő volt a szeretetteljes gondviselője. Velünk, magyarokkal mindig meghatóan együttértett. A jó Isten áldja meg érte!

*

Még valakiről, bár későn, de meg kell emlékeznünk: **dengeleghi Fényes Istvánné**, sz. zboroi Zboray Marianne-ról, aki súlyos szenvedés után 1977 novem-

Foksániból Csíksomlyón át Zsámbékig

1945 augusztus 22-én, Szűz Mária nap után, aztán jön a „stancia”, az Szeplőtelen Szíve ünnepén érkezett a foksáni hadifogoly-táborba a parancs, hogy a foglyokat haza kell szállítani. Leírhatatlan volt erre az öröm és az izgalom. A hadifogoly-vonatok egyik a másik után kigyóztak kifelé a szörnyűséges táborból. A végén csak pár száz kézműves és a betegek maradtak hátra. Ezek között magam is...

Mivel azonban már nem volt vagon újabb szerelvényre, többen gyalog vágunk neki a szabadulásnak. Én három bajtársammal indultam el a Kárpátok felé. Csak három napig birtam a gyaloglást. Egy erdőben visszamaradtam egyedül. A kimerüléstől kábult álomba merültem. Lépések zajára ébredtem föl: még éppen láttam, hogyan szalad el a hátizsákkal egy román legényke.

Batyú nélkül vánszorogtam tovább. Másnap egy fegyveres románnal találkoztam. Szerettem volna megkérdezni, hogyan jutok a vasúti állomásra, de csak a kommandó szó jutott az eszembe. Szótlatlanul intett, hogy kövessem. Bevezetett egy erdőbe, aztán rámszegezte a fegyvert és követelte a takarómat és a bakancsomat. Védtelen voltam, odaadtam neki. Cserébe hagyta a bocskorát. Még ki sem értem az erdőből, amikor szembejött velem egy román katona és egy civil. Megállítottak. Mustrálták a katonaköpenyemet, aztán leráncigálták rólam és továbbálltak...

Testileg-lelkileg teljesen kimerülve rogytam le a földre... Forgott velem minden, úgy éreztem, hogy elmerülök... Kétségbeesésemben a földbe kapaszkodtam, úgy könyörögtem: „Most segíts, Uram, mert elvesztem! Ne hagyj nyomorultan itt pusztulni; ha akarod, Te segíthetsz...”

Nem tudom, meddig lehettem így. Mikor újra erőt éreztem, föltápáskodtam és mint a részeg tántorogtam tovább.

Az út lefelé ment... A völgyben tisztavízű patak csobogott... Beleázattam napégette arcomat, aztán ittam belőle, hosszan mint aki szomjan veszik.

A nap lehanyatlóban volt. Szörnyű félelem fogott el az éjszakától és a magánytól. Kínzott az éhség... Minden erőmet összeszedtem és mentem, mentem... És ekkor történt a csoda: egy nagy birkanyágra akadtam és egy hegyi pásztorra. Nem tudott az sem magyarul, sem németül, de szemével mindent megértett. Odavitt a karámhoz, a tűz mellett fekhelyet készített, megitatott friss tejjel, birkatúrót meg cipó kenyeret adott. Éjjel is felkelt, tűzre rakott, utánamnézett. Csodálatos béke és nyugalom szállt rám. Éreztem, hogy meg vagyok mentve, hogy hazajutok...

Réggel már magasan járt a nap, amikor felébredtem. Az én „jó pásztorom” mosolyogva állt mellettem. Inni adott abból a csodálatos tejből és megétetett. Utravalót is adott, aztán megmutatta, milyen irányban van a vasút: a sínek mellett kell menni, mindig a

ber 27-én, életének 70-ik évében nagyon szeretett hazájától távol, Caracasban hunyt el. Ott is temették el. A magyarságnak és Egyházunknak igazi apostola volt. Ő és leánya, Fényes Ildikó, voltak Hercegprímásunk utolsó útjának Venezuelában az őrzőangyalai. — Nem lehet elfelejteni azt a gyöngédséget, amivel Bogota-i útja előtt a Hercegprímásnak mindent szépen becsomagoltak, minden darab gyönyörűen kiva-

Még aznap elértem az állomást. A váróteremben vagy húsz foksáni bajtársra akadtam, akik elmondták, hogy a Kárpátokban a hadifoglyok közül román banditák többeket agyonlőttek.

A vonat a szépséges Székelyföldre vitt át. Mivel Csíkszereda mellett, Mádéfalván egy napig állt a vonatunk, siettem beváltani fogadalmamat, amit fogságom alatt tettem: ha újra hazakerülök, elzarándokolok valamelyik Mária-búcsújáró helyre. Mádéfalvától csak öt km-re van Csíksomlyó, a székelyek híres búcsújáróhelye. Boldogan indultam el tehát oda. Meggyóntam, megáldoztam és a Csíksomlyói Szűzanyának könnyek között mondtam köszönetet, hogy hazasegített... Aztán a vonat Budapestre vitt; ott átszálltam Herceghalom felé, onnét pedig gyalog haza Zsámbékig.

Jelli Antal László

*

Ezt a történetet egy népi-német olvasónk küldte el az „Életünk”-nek. Vele történt. Levelében azt is megírta, hogy szüleit és öccsét kitelepítették (édesanyja és öccse vak volt). Őt meghagyták volna, mert annak idején nem engedelmességet az SS behívónak, hanem a komáromi magyar csapatostnál jelentkezett, de szülei eljöttek ő is. Érdekes levelét ezzel fejezi be: „sokat szenvedtek a magyar svábok Hitler alatt”.

„Bem Apó” nyári cserkész nagytábor

Szeretettel hirdetjük meg ideai, nyári kerületi nagytáborunkat cserkészeink, — leánycserkészeink számára. A kerületi nagytábor ideje:

1978 július 26 — augusztus 6.

Helye: Kastl b. Amberg - Bärnhof.

A tábor 1848 hőseiről, a márciusi ifjúságról szeretne történelmi keretben megemlékezni.

A nagytáboron belül a következő tábor típusok kerülnek megalakításra:

I. Leánycserkész altáborok (I.—II. korosztály).

II. Fiúcserkész altáborok. (I.—II. korosztály.)

III. Öregcserkész altábor.

IV. Örsvezetőtanfolyam-altábor. (13—16 évig.)

V. Kiscserkész tanyázás. (Bärnhof) 6—10 éveseknek.

A csapatból jövők csapatparancsnokai útján, szörványcserkészeink pedig a kerületi központban jelentkezhetnek. Részvételi díj: 160.— DM. Jelentkezési határidő: július 1. — Részletes ismeretöt a kerületi központ küld az érdeklődőknek. (Ung. Pfadfinderbund, 8000 München 81. Oberföhringerstr. 40.)

Táborparancsnokság

SPORT

A világbajnoki felkészülés Argentínára lassan eléri a csúcspontját.

Ehhez nagyban hozzájárult, hogy a brazilok átjöttek Európába. Párizsban ugyan kikaptak 1:0-ra a franciáktól, még nem ment a játék. A „csemege” a világbajnok NSZK elleni mérkőzés volt. Hamburgban a német futball-világ kedélyét a hüvös, hideg időjárásnál is jobban lehűtötte az 1:0-ás vereség a braziloktól. Igaz a háromszoros világbajnoktól kikapni nem nagy szégyen, de ahogy kikapott a német csapat, az már elgondolkasztató. Azt a következtetést levonni a vereségből: na jó, nem vagyunk elsőszámú esélyesek; ez olyan „savanyú a szőlő” kifogás. Talán nem ártana elismerni, hogy hiányzik egy-két kiemelkedő személyiség a csapatból, mint egy Beckenbauer, Grabovski, G. Müller.

Az olaszok nagy kíváncsiságukban, hogy ki lesz a világbajnok, kompjuterhoz „fordultak”. 81.000 adatot „tápláltak” be a gépbe és a jóslat így „hangzik”: 1. Brazília, 2. NSZK, 3. Argentína, 4. Hollandia. Arról nem szól a tudósítás, hogy a forró-vérű olaszok, mit csináltak a géppel?

Ha atletikában nincs is kiemelkedő sok egyénisége a magyar sportnak, azért egy-egy aranyra, ezüstre mindég jók vagyunk. Most a fedettpályás Európa bajnokságon Milánóban Szalma László arany, Erdélyiné-Szabó Ildikó ezüst érmet nyertek a távolugrásban.

Szovjet „méretek” a sportban! Egy kis „izelitó” ebből. A szovjet jégkorong-sport utánpótlása a jelek szerint kimeríthetetlen, dicsekszik a magyar sport. A hagyományos „aranykorong”-tornán ebben az évben 3 millió fiatal vett részt a köztársaságokban! Az élen a sportok „királynője” az atlétika áll: 6,159.706 igazolt versenyzővel! 4 millióan síelnek, 5 millió röplabda versenyzője van, 4,2 millió igazolt futballista van! (És még se jutottak ki Argentínába! A kis „törpe” magyar futball ki-dobta az „óriást.”) Ezzel kapcsolatban jut eszembe az 50-es évek otthoni kedves sport-vice. Mást se lehetett otthon hallani, hogy a nagy Szovjetunióban minden a legnagyobb, a legerősebb, a legcsodálatosabb stb. A párttitkár fia az iskolában dicsekszik is a gyerekek előtt és sorolja a Szovjetunió nagyságait minden téren. Mivel a többiek ellen-nagyságokat hoznak Nyugatról, egyre dühösebb lesz. Végső érvként odavágja, tudjátok meg, a Szovjetunióban még a törpék is nagyobbak, mint más-hol!

Apropó, Szovjet! A kupagyőztesek Európa-Kupa elődöntőjében a bécsi Austria drámai küzdelemben — meghosszabbítás, majd „tizenegyesek” után — kiverte a Moszkvai Dinamot.

Budapesten a magyar válogatott 2:1-es (félidő 2:0) győzelmet aratott az európai bajnok Csehszlovákia csapata fölött. Mindkét magyar gólt Nyilasi lőtte. A mezőny legjobb játékosa Törőcsik volt.

Közben Stokholmban a nyugatnémetek 3:1-re csúfosan kikaptak a svédektől. A Brazil-Anglia mérkőzés pedig 1-1-es döntlennel végződött.

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi.

Diószeghy Tibor, hites tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar), Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss,

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyvnek ára portóval együtt 40.— svájci Frank, vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál:

EDITION BALOGH, Pf. 19.

CH-6000, Luzern 5.

Egy nyugdíjas férfi részére egy gyermektelen család lakást és ellátást biztosít, családi házbán. A házhoz nagy kert is tartozik. J. Csángó, Chlaffental 4, CH-8218 Neuhausen am Rheinfall.

METROPOLITAN VERLAG

Szerday Sándor (Schweiz)

Teichweg 16. CH-4142 Münchenstein
Könyvajánlata: Saját kiadványok U.S. \$
Sillo-Seidl: Semmelweis halála

(dokumentáció) fve, ill. 148 old. 10.—
Passuth: Négy szél Erdélyben I.-II.
(egybekötve) 625 oldal 7.—
Dumas: A kaméliás hölgy (zsebformát)
fve. 288 oldal 1.50
Hervey: A fekete papagáj (kart.)
(bűnügyi regény) 215 oldal 3.—
Rogger: A grenoblei gyors (karton)
bűnügyi regény 232 oldal 3.—
Renaud: A két bálvány (karton)
(bűnügyi regény) 3.—
Possendorf: Egy szezón Monte Carlóban
(rulettregény) kart. 189 oldal 2.50
Simson: Lépések az éjszakában
(kémregény) karton 166 oldal 2.50
Most jelenik meg:

Dr. Baktay Ervin: A csillagfejtés
könyve (kötve), ábrákkal, 350 o. 30.—
Ez a mű először jelenik meg 1942 óta
Előjegyzéseket felvesszünk!
Előreláthatóan 3 hónapon belül szállítható. A megjelenési példányszám nagyon alacsony, ezért ajánlatos mielőbb megrendelni.

Megrendelhető minden magyar könyvkereskedőnél, vagy a kiadónál:

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás kolbász grillsütésre
vákuumcsomagolásban DM 16.—
1 kg paprikás szárazkolbász 15.—
1 kg paprikás frissen füstölt kolbász 13.—
1 kg rizses véreshurka 8.80
1 kg májashurka 8.80
1 kg vastag húsos szalonna 9.60
1 kg paprikás tokaszalonna 8.80
1 kg disznósajt 10.60
1 kg füstölt sonka 18.—
1 kg füstölt sertésborda 8.80
1 kg füstölt csülök 8.80
1 kg friss tepertő 12.—
Utánvétellel és csak belföldre szállítunk,
5 kg-on felüli rendeléseknél portómentesen és csupán az expressz-díjat számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester
Peter-Rosegger-Str. 3.

D-6710 Frankenthal. Tel.: 06233/62 69 3
W. Divy hiteles fordító és tolmács,
D-Friedrichshafen, Linderstr. 50. —
Telefon: 07541/7 1 3 9 1.

Rupp László hites törvényszéki fordító,
vállal fordításokat magyarról németre
és németről magyarra. D-8000 München
1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

Magyar zarándoklat

A bázeli, berni, lausannei, luzerni és a zürichi Magyar Katolikus Missziók ez évben is közösen rendezik meg a Siebenach-i zarándoklatot a Máriaapócsi Szűz kegyképéhez.

Program: Pünkösöd hétfőjén, május 15-én 9 órakor gyülekezés az Alpnachdorf-i vasútállomáson. 9.30-kor indulás zarándokmenetben a kegyhelyre. 10—10.45. gyónási lehetőség a sekrestyében. 11-kor szentmise, utána közös ebéd az Alpnachdorf-i Pfistren vendéglőben. Műsor!

Keresőszolgálat:

Fiamat keresem: neve **Balássy Béla**, 1922 július 26-án született Budapesten. Anyja neve: Grimm Jolán, lakhelye Csikszereda volt. A Hunyadi páncélosoknál szolgált, akik német egyenruhában kerültek Nyugatra Szentgotthardon át. Hír szerint a háború végén még élt. Ki tudna valami hírt róla? Értesítést kér: Balássy Johanna, 7950 Biberach/Riss, Lupinstr. 5, Németország.

„TETENY” ungarische Spezialitäten

INH.: O. BAYER

Kreittmayrstr. 26. - D-8000 München 2.
Telefon: (089) 19 63 93

Badacsonyi Kéknyelű DM 6.20
Badacsonyi Szürkebarát 6.20
Domoszlói Muskotály 6.20
Domoszlói Tramini 6.50
Debrői Hárslevelű 5.75
Soproni Kékfrankos 6.—
Villányi Burgundi 6.20
Hajósi Kabernet 6.20
Tokaji Aszu 4 putt. 12.80
Beverage Bitters L. (Unikum) 23.—
Beverage Bitters 1/2 (Unikum) 12.—
Alföldi Olaszrizling L. 4.80
Alföldi Kékfrankos L. 4.80
Kecskeméti Barackpálinka 43 % 23.80
Barackpálinka (hasas ü.) 43 % 20.50
Szilvórium 45 % 19.50
Magyar szalámi kg. 21.—
Csabai kolbász kg. 18.—
Gyulai kolbász kg. 17.—
Süli debreceni kg. 12.—
Süli kolbász kg. 14.—
Tarhonya (kalocsai) 1/2 kg. 4 toj. 2.50
Nagykockatészta 8 toj. 1/2 kg. 2.95
Lebbencs 8 toj. 1/2 kg. 2.95
Cérnatészta 6 toj. 100 gr. —.65
Kiskockatészta 6 toj. 100 gr. —.65

MUSICA HUNGARICA

Tavaszi Könyv és Hanglemez kiállításai
1978 ápr. 22—23-án Kölnben

Thieboldgasse 96

Mozielőadással egybekötve!

Szombaton: Erkel Ferenc élete

Vasárnap: Hotel kikelet

Közkívánatra mindkét film előtt részletek a „100. Magyarország-Ausztria” labdarugó mérkőzésből.

Máj. 6—7-én először FRANKFURTban
Szombaton 10 órai kezdettel vasárnap délután 4 óráig (mozielőadás nélkül).
KOLPINGHAUS Lange Str. 26, melyre honfitársainkat szeretettel meghívjuk.

Kérjen részletes meghívót és katalógust
8 München 40. - Rümannerstr. 4.

Telefon: (089) 30 50 43

Bemutatjuk újdonságainkat!

DM

Méray Tibor: Nagy Imre élete és halála 400 old. nagy méret, szép kiadás 42.—
Szabó D. Elsodort falu I.-II. 54.—
Padányi V. Dentumagyararia 34.—
Gonda: A Habsburgok története 22.—
Gyórfy: István és műve 670 old. 34.—
Mitchell: Elfújta a szél I.-III. 27.—
Kenneth: Szerelemről szó sem volt 30.—
A világon megjelent minden jelentős könyvet és hanglemezt raktáron tartunk

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Tel.: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főlelkészeg.

Felelős szerkesztő:

Dr. Harangozó Ferenc.

*

Redaktion und Herausgeber: die
Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Tel.: 089/98 26 37.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkesek terjesztik, ők küldik szét és 6 náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15.— DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légipostával 25 DM. Lapzárta: a hónap 20-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung Seelsorge 'Életünk'

Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

A Katolikus Magyarok Vasárnapja

Szitnyai Zoltán 85-ik születésnapjára megjelentette „Fények és Árnyak” címmel novellái gyűjteményét. A szép könyvet Kur Csaba illusztrációi díszítik. — Kapható: a „Vasárnap” könyvosztályán, 1739 Mahoning Ave., Youngstown, Ohio 44501. Ára: puhakötésben 7.— \$, keménykötésben: 10 \$ + portó. A könyvet 100 példányban bibliofil kiadásban is megjelentettük ún. needlepoint papíron aranyozott fekete kötésben, Sitnyai Zoltán sajátkezű aláírásával kerül forgalomba. Ára: 20.— \$.

Svájcban élő 40 éves nő, német, angol nyelvtudással, 18 éves irodai gyakorlattal állást keres Svájc, Németország, vagy Ausztria területén. Választ: „Pressing” jelígre a Kiadóba.

51 éves, 156 cm, aranyszőke, teltkarcsú, vidám, utazást, természetet szerető özvegyasszony, tartós barátságot keres Nyugatnémetországban élő, jó megjelenésű, intelligens úrral. Fényképes levelet az Életünk kiadóhivatalába, „Nem kalandot keresek” jelígre kérek.

Pumi-kutya-kölykök először a BRD-ben, magyarországi ezüstkoszorus tenyészetből származó, európagyőztes szülőkötől. Tel. 06173-1886.

Állandóan veszünk jó áron régiségeket és műtárgyakat. H. Schulte-Nordhorn, Kothok 1-3 Hauptstr. 1-3, 446 Nordhorn W-Germany.

Megjelent „Nagy Imre élete és halála”

A mártír magyar miniszterelnök életét és halálát Méray Tibor olyan írói vénával és történelmi felkészültséggel írta meg, hogy megrázó olvasmány.

A könyv ára: DM 42.— egyidejű befizetése mellett megrendelhető az Újváry-Griff Verlag-nál: Ungarischer „Fonds” Bücherdienst, D-8000 München 2, Zweibrückenstr. 2. Tel.: (089) 29 43 76
Konto: Postscheckamt München, Nr. 286471-807.

H I R D E T É S E K E T

a legnagyobbodott Életünk szívesen fogad. Apróhirdetés egy hasábos 1 cm 10.— DM; két hasábos 20.— DM. Nagyobb hirdetés arányosan drágább.

A hirdetési díjat előre kérjük, vagy csekken, utalványon, vagy Postscheckkontón Nr. 606 50-803. Kat. Ung. Seelsorge, Sonderkonto München.